

RADNIČNÍ ZPRAVODAJ

město Pardubice

číslo 7,8 | červenec, srpen 2025

- 2 O čem se mluví... o létě plném zážitků s náměstkem pardubického primátora René Živným
- 3 Z části kasáren škola. Pardubice rozjíždí velkou investici do školství
- 4 Dynamo: Město a Petr Dědek našli řešení ztráty klubu
- 5 Spalovna v Rybitví opět na půdě Senátu
- 8 Pardubice ožíví třídu Míru sousedskou večerí již potřetí

Pardubice

O čem se mluví...

... o létě plném zážitků s náměstkem pardubického primátora René Živným

Léto se v Pardubicích nese ve znamení řady akcí. Ty přitahují nejen místní, ale i návštěvníky z celé republiky. Co podle vás bude letos největším lákadlem letních měsíců?

Návštěvníci by si rozhodně neměli nechat ujít Automatické mlýny, které se v posledních letech proměnily v moderní kulturní čtvrť. Gočárova galerie, kongresový prostor v budově síla nebo zcela nová budova Galerie města Pardubic a vzdělávacího centra Sféra tvoří dohromady unikátní komplex, který žije výstavami, workshopy a akcemi pro veřejnost. Nedaleko se nachází Zámek Pardubice s výstavou Pernštejnská rezidence, populární expozicí pro děti Imaginárium Divadla bratří Formanů a večerními představeními v rámci festivalu Pernštejnlove. Pardubice a okolí mají rozhodně co nabídnout. Díky rovinatému terénu jsou ideální pro nenáročnou cykloturistiku, in-line bruslení nebo jízdu na koloběžkách. Nejvíce využívané jsou samozřejmě stezky podél Labe a Chrudimky. Rád pozvu také k vodě – ať už přímo do Pardubic na letní pláž, nebo na lodi zrekonstruované koupaliště. Krásně si zaplavat je možné také v pískách v blízkosti Pardubic – na Hrádku nebo na Stěblově.

Na které konkrétní akce se letos nejvíce těšíte?

Letní program je opravdu bohatý. Z tradičních akcí určitě zmíním Czech Open – největší festival šachu a her, oblíbené letní kino, tenisový turnaj Pardubická juniorka, kvalifikaci na Velkou pardubickou nebo rodinný Friends Fest. Velkým lákadlem bude letos opět Sportovní park

Pardubice, který rozšířil svůj už tak pestrý program. Nechybí ani komentované prohlídky Automatických mlýnů nebo Střelení u Pernštejnských kanónů na zámku.

Zmínit musím též akci Stůl na míru – není událostí, kterou bychom cílili na návštěvníky zdaleka, a právě v tom je její kouzlo. Je to sousedská slavnost, která patří nám, Pardubákům. Lidé si ji oblíbili natolik, že u stolu bývá plno od začátku do konce. Pro město je to krásné, srdečné rozloučení s prázdninami a atmosféra, která při této akci vzniká, je opravdu jedinečná.

V okolí Pardubic letos opět doporučuji hudební a divadelní představení pod Kunětickou horou, návštěvu Muzea perníku pod hradem, prohlídky zámku v Kladru-bech nad Labem nebo v Cholticích.

Je nějaká novinka, která by obyvatelům města a jeho návštěvníkům neměla uniknout?

Ano, rozhodně by si neměli nechat ujít 15. srpen, kdy Pardubice přivítají druhou etapu prestižního cyklistického závodu Czech Tour. Jde o nejvýznamnější etapový závod v České republice, takže věřím, že pozornosti Pardubáků určitě neunikne.

Čtyřdenní závod proběhne od 14. do 17. srpna a provede peloton napříč celou republikou. Po slavnostním zahájení v Praze zamíří cyklisté do Karlových Varů, odkud je čeká přesun do Pardubic. Odtud pak odstartuje královská etapa s cílem na ikonickém vrcholu Dlouhé stráně v Jeseníkách. Následuje Morava – Ostrava a finále na Pustevnách v Beskydech.

Start etapy v Pardubicích nebude

jen sportovní, ale i společenskou událostí. Těšit se můžeme na doprovodný program, slavnostní ceremoniál a jedinečnou příležitost vidět světovou cyklistickou špičku na vlastní oči. Na startovní čáře se objeví elitní týmy jako Visma–Lease a Bike, Soudal Quick-Step a další renomované stáje. Každá etapa bude živě přenášena v závěrečných 90 minutách na České televizi a Eurosportu, což závod zajišťuje mezinárodní publicitu. Po vzoru světových závodů nabídne Czech Tour také pestrý doprovodný program v každém ze startovních a cílových měst – včetně hudebních vystoupení a fanouškovských zón. Věřím, že si tuto událost užijí návštěvníci všech generací.

Jaké další aktivity můžete návštěvníkům města doporučit?

Rozhodně plavbu na výletní lodi Arnošt, která se po několika letech vrátila zpět na vodu. U vody zůstanu a určitě doporučím jak návštěvu Aquacentra Pardubice, tak i koupaliště Cihelna. Obě tato místa disponují mnoha vodními atrakcemi pro děti. Vynechat nemohu ani návštěvu soutoku řek Labe a Chrudimky, kde si můžete zapůjčit loď, šlapadla, paddleboardy. Během léta se tam také nachází Fun Water Park, což je takové nafukovací dětské hřiště na vodě. S dětmi se můžete vydat i za zvířátky – například do Pohádkové zahrady nebo na statek Apolenka. O úžasné podvečerní atmosféře na zahrádkách restaurací, kaváren a vináren snad ani mluvit nemusím.

Letos byla otevřena nová naučná stezka Karanténa: příběh zapomenutého lazaretu. Můžete ji přiblížit?

Ano, je to velmi zajímavý projekt, který přibližuje každodenní život největší vojenské nemocnice první světové války. Nacházela se na území dnešního sídliště Dukla a stezka má celkem devět zastavení. Začíná na ulici Gorkého, přímo před živnostenským úřadem. Každé zastavení obsahuje „kukátku“ s historickými fotografiemi a většina má i další doprovodné prvky, které oživují příběh místa. Pro zájemce jsou připraveny komentované prohlídky s průvodcem, které pořádá Turistické informační centrum Pardubice několikrát během léta, ale projít si stezku můžete i sami – buď pomocí samotných

panelů, které navádějí na další místa, nebo přes mobilní aplikaci SmartGuide. Ta nabízí audioprůvodce i navigaci. Je to skvělý způsob, jak poznat zapomenutý kus pardubické historie.

Co dalšího se na poli cestovního ruchu ve městě odehrává?

Práce v cestovním ruchu nikdy nekončí. Kromě viditelných aktivit, jako je organizace akcí, výstav nebo komentovaných prohlídek, probíhá i velké množství činností „v pozadí“. Například infocentrum pravidelně aktualizuje webové stránky, stará se o obsah na sociálních sítích, připravuje a rozvazuje tiskoviny např. na 43 míst včetně hotelů, turistických atrakcí či dalších infocenter. Odpovídá na dotazy veřejnosti a průběžně sleduje aktuální trendy. Společně s městem navíc připravují marketingovou kampaň, která má do Pardubic přilákat návštěvníky do Automatických mlýnů, vzdělávacího centra Sféra, na gastrofestivaly, nenáročnou cyklovýlety, výlety za koniky nebo odpočinek u vody. K tomu je potřeba vytvořit množství textů, nejrůznějších grafických materiálů a výstupů pro různá média. Cestovní ruch zkrátka není jen o letácích a suvenýrech, ale o soustavné a komplexní práci s veřejností.

Jaký je podle vás současný stav cestovního ruchu v Pardubicích? Daří se mu?

Určitě ano. Turistické informační centrum Pardubice loni na podzim hostilo celostátní sjezd pracovníků infocenter, který zaznamenal rekordní účast. A i letos jsme velmi úspěšní – na veletrhu TouristPropag jsme získali hned pět ocenění: první místo v kategorii dřevěný propagační předmět, další první místo za produkt cestovního ruchu Advent s vůní perníku, druhé místo za videospot k této akci, druhé místo za regionální předmět a třetí místo za turistického průvodce. To je velký úspěch, který potvrzuje, že Pardubice jsou čím dál atraktivnější destinací. I když se v oficiálních statistikách návštěvnosti kraj drží spíše níže, víme z dat mobilních operátorů, že do města přijíždí stále více návštěvníků – často na jednodenní výlety za konkrétními kulturními nebo sportovními událostmi. A na to se snažíme být dobře připraveni.

Z části kasáren škola. Pardubice rozjíždí velkou investici do školství

Město schválilo investiční záměr na novou základní školu T. G. Masaryka, která vyroste v areálu bývalých Masarykových kasáren. Půjde o jednu z největších investic do školství v historii města – její odhadované náklady činí téměř miliardu korun včetně DPH. Nová škola má reagovat na rostoucí počet dětí i rozvoj města a zajistit dostatek míst pro vzdělávání budoucích generací Pardubáků.

„Základní škola v této části města je něco, co už dnes reálně potřebujeme. Nejde o vizi na vzdálený horizont. Město roste a přibývá nových rodin s dětmi. A právě proto musíme jednat včas. Chystá se rozsáhlá výstavba v okolí bývalých Masarykových kasáren, kde může v budoucnu bydlet přes dva tisíce lidí. Další stovky bytů vzniknou poblíž S. K. Neumanna, Na Spravedlnosti i v areálu Kávovin. Chceme, aby Pardubice byly připravené nejen na rok 2030, ale i na každodenní život současných obyvatel. Škola, kterou zde plánujeme, je odpovědí na konkrétní potřebu. Kapacity škol už dnes narážejí na své limity. Stále přitom pevně věřím, že s výstavbou pomůže i stát. Je to investice do budoucnosti města, která se vyplatí všem,“ říká primátor města Pardubic Jan Nadrchal.

„Nová základní škola s kapacitou 540 míst bude kvalitním a moderním areálem pro vzdělávání pardubických dětí v 21. století. Vznikne zde 18 kmenových učeben, 7 odborných učeben, interaktivní herna, jazykové i IT učebny, 5 oddělení školní družiny, školní dílny včetně keramické, knihovna, mediální učebna, školní klub, a samozřejmě bude i moderní zázemí pro pedagogický a provozní personál. Součástí školy bude také jídelna s moderní kuchyní připravenou i na dietní stravování s kapacitou 615 jídel, ale také víceúčelová sportovní hala, gymnastický sál, venkovní multifunkční sportoviště s atletickým oválem,“ vyjmenoval klíčové parametry nové školy 1. náměstek primátora Jakub Rychtecký zodpovědný za oblast školství a rozpočtu. Ve sportovní části areálu, která by měla sloužit v odpoledních hodinách pardubické veřejnosti, se počítá také s hřištěm pro plážový volejbal, dětským hřištěm s herními prvky a venkovní učebnou.

V budoucí škole se počítá s využitím moderních technologií – například geotermálními vrtly s tepelnými čerpadly, fotovoltaickými panely, zelenými střechami, re-

tenčními nádržemi na dešťovou vodu nebo moderním závlahovým systémem.

„Celkové náklady na výstavbu moderní školy s kapacitou pro 540 žáků jsou dle projektu vyčísleny na 976 milionů korun včetně DPH. V této částce je zahrnuta kompletní stavební část, interiérové vybavení školy, IT infrastruktura a rozpočtová rezerva. Počítáme s tím, že stavbu ufinancujeme kombinací několika zdrojů – vlastních prostředků města, úvěru a také případných dotací. Z vlastních zdrojů jsme připraveni uvolnit téměř 280 milionů korun, kdy počítáme i s využitím rezervy 120 milionů korun z úspor vzniklých z velkých předchozích investičních akcí, které se podařilo vysoutěžit výrazně levněji oproti projektovým cenám. Dotace z Modernizačního fondu, kde máme již požádáno, by mohla činit až 400 milionů korun, počítáme také se zapojením úvěrových zdrojů ve výši 296 milionů korun,“ shrnuje náměstek primátora Jakub Rychtecký s tím, že o dalších až 594 milionů korun by chtěla radnice žádat v programu Ministerstva školství, pokud ministerstvo příslušnou výzvu vyhlásí. Nyní to však není možné, protože do ministerského programu určeného

na výstavbu kapacit základních škol vláda neuvolnila potřebné finanční prostředky. Alternativou k dotaci je v případě potřeby i revolvingový úvěr.

Důvodem výstavby nové školy je nejen vysoká aktuální obsazenost městem zřizovaných základních škol, která ke konci března 2025 dosahovala 96 %, ale také jasný demografický výhled. Podle nové prognózy, kterou má město k dispozici od letošního dubna, bude nutné do školního roku 2027/2028, nejpozději pak v roce 2028/2029, navýšit kapacitu základních škol přibližně o 500 míst. Právě výstavba školy T. G. Masaryka je odborníky označována za optimální řešení, a to nejen s ohledem na školský obvod IV, ale také s ohledem na plánovaný rozvoj celé městské čtvrti.

Přípravy na stavbu nové školy už odstartovaly. Stávající objekty byly předány k demolici a vše směřuje k tomu, aby samotná stavba mohla začít co nejdříve. Trvat by měla přibližně 18 měsíců. Cílem je, aby škola byla hotová a mohla přivítat první žáky už na začátku školního roku 2027/2028, nejpozději však pro školní rok 2028/2029.

Přípravy výstavby nového mostu Kpt. Bartoše míří do finále

Po měsících příprav se rozjíždí jedna z největších investic Pardubic. Most Kapitána Bartoše, který spojuje Polabiny s centrem města, dostane novou podobu. Bude širší, bezpečnější a zvládne víc aut, cyklistů i chodců.

„Začíná důležitá stavba, která město posouvá dál. Tenhle most zná každý Pardubák a zaslouží si, aby vypadal a fungoval podle dnešních nároků. Po letech

plánování teď přecházíme do fáze, kdy se z projektu stává realita,“ říká primátor Jan Nadrchal.

Okamžitě po podpisu smlouvy se zhotoviteli odstartovaly přípravné práce. Proběhlo první koordináční jednání za účasti města, stavebních firem, dopravního podniku i záchranných složek. Most se bude stavět metodou, která propojuje projekt i samotnou realizaci.

„Chceme co nejvíc zmírnit dopady na dopravu. Proto v první fázi vznikne provizorní přemostění, po kterém se vrátí trolejbusy a autobusy. Uděláme maximum pro to, aby lidé mohli co nejdříve zase normálně jezdit,“ vysvětluje náměstek primátora Jan Hrabal. Do doby, než bude provizorium hotové zůstane na stávajícím mostě kyvadlový provoz. Omezení se dotknou i cyklistů, ale vždy s důrazem na bezpečnost.

Provizorní most vyrostе západně od současného. Hotový má být v první polovině roku 2026. Poté začne demolice staré konstrukce a výstavba nového mostu. Ten bude měřit téměř 115 metrů. Na východní straně vznikne kombinovaný chodník s cyklostezkou, na západní třímetrový chodník a uprostřed zůstane široká vozovka pro auta. Definitivně hotovo má být v roce 2028.

Dynamo: Město a Petr Dědek našli řešení ztráty klubu

Zastupitelstvo města Pardubic drtivou většinou na svém 29. zasedání schválilo novou akcionářskou dohodu s majoritním akcionářem HC, HokejPce 2020, s.r.o., vlastněnou Petrem Dědkem. Tento krok řeší kumulovanou ztrátu HC, jejíž vyřešení jde za většinovým akcionářem HC, nastavuje jasný rámec spolupráce obou akcionářů a přispívá k dalšímu rozvoji HC na příštích dvacet let.

Nejvýraznější změnou je výrazné navýšení soukromého financování – místo dosavadních 15 milionů ročně bude majoritní akcionář HokejPce 2020, s.r.o. nově investovat do klubu minimálně 70 milionů korun ročně. Město naproti tomu navyšuje podporu do mládežnického hokeje na 23,94 milionu korun, a nově podpoří talentované mladé hokejisty do 23 let v B-tý-

mu. V obou případech je jejich dotační podpora podmíněna řádným vyúčtováním a odděleným účetním střediskem od fungování A-týmu, což je v městské dotačním systému dlouholetým standardem.

Zástupci města s investorem došli ke shodě v řešení kumulované ztráty. HokejPce 2020, s.r.o. uhradí zápůjčku ve výši 50 milionu korun, kterou HC poskytl, formou příplatku mimo základní kapitál. V tomto případě se podíl města nemění. Dalšími navazujícími stabilizačními kroky je kombinace snižování a zvyšování základního kapitálu, kterého se město již účastnit nebude. Výsledný podíl města se sníží na 13 %, radnice však zůstane v roli kvalifikovaného akcionáře, čemuž bude odpovídat i adekvátní úprava stanov HC.

Nová dohoda zavádí povinnost pravidelně informovat zástupce města ze strany klubu o hospodaření a je ošetřeno finanční zdraví klubu, které musí zajistit na své náklady investor. Dohoda zamezuje navíc jednostranným krokům a nově také přesně definuje tzv. kvalifi-

kovanou vyšší moc, kdy v případě jejího uplatnění se město nebude finančně podílet nad rámec standardní podpory mládeže a reklamního plnění; pakliže by však trvala déle než 2 roky, město může reklamní a související plnění přerušit.

Vedení města se také podařilo vyjednat navýšení pojistky ve výši pokuty 50 milionů korun, která bude aktivována v případě, že by klub chtěl v budoucnu prodat extraligovou licenci. Tato nová podoba vztahu mezi akcionáři je rozumným kompromisem, který přináší jasná pravidla, stabilitu, odpovědnost a transparentnost. Především je ale zárukou toho, že město bude mít silnou a důstojnou roli v systému podpory pardubického hokeje.

Pardubice

Spalovna v Rybitví opět na půdě Senátu

V Senátu Parlamentu České republiky proběhlo 28. veřejné slyšení, které se zabývalo návrhy legislativních změn reagujících na dlouhodobě kritizovaný proces posuzování vlivů na životní prostředí (EIA). Impulzem pro tuto debatu je konkrétní případ plánovaného znovuobnovení provozu spalovny nebezpečných odpadů v Rybitví, proti kterému město Pardubice a okolní obce bojují již od roku 2007.

Petiční úsilí občanů i představitelů města vyústilo v prosinci loňského roku v jednání Senátu, který petici označil za důvodnou a rozhodl o uspořádání veřejného slyšení. Nyní se otevřeně projednávaly návrhy změn, které mají zamezit zneužívání systému EIA a zajistit větší ochranu veřejného zdraví i životního prostředí. Primátor města Pardubice Jan

Nadrchal, který v Senátu vystoupil jako zástupce petičního výboru, znovu potvrdil jednotný postoj samospráv: „Naše města stojí za svými občany a budou nadále hájit jejich právo na zdravé životní prostředí. Spalovna v Rybitví je příkladem toho, jak může být celý systém nastavený proti těm, kteří hájí veřejný zájem. Pokud mají mít lidé důvěru ve stát a jeho rozhodování, musí mít samosprávy reálný vliv a nesmí být jen formálními účastníky řízení.“

V Senátu vystoupili zástupci měst Pardubice, Rybitví, Smojedy a Lázně Bohdaneč, společně s experty na ochranu ovzduší, právo a územní plánování. Shodují se na tom, že problém není pouze lokální – na případu Rybitví je zcela zjevné, že současná legislativa umožňuje opakované podávání žádostí o EIA pro ten samý pro-

jekt, přičemž každé nové kolo znamená další zátěž pro úřady, odborníky, občany i životní prostředí. Takový postup považují za systémově neudržitelný a nefér. „Téměř dvacet let boje ukazuje, že tady nejde o jednorázový nesouhlas, ale o hlubokou a opakovaně potvrzenou vůli obyvatel i samospráv nepřipustit, aby v těsné blízkosti obydli, v již tak zatížené oblasti, vznikl provoz, který by zhoršil kvalitu ovzduší a reálně ohrožoval zdraví lidí. Pokud pod pojmem ‚modernizace‘ ve skutečnosti dochází k výstavbě nové spalovny na místě staré ruiny, pak je třeba přestat mlžit a začít chránit veřejný zájem,“ říká náměstkyně primátora pro životní prostředí Jiřina Klčová. „Nechceme nic víc než rovnoprávné a předvídatelné podmínky. Změny, které se v Senátu projednávaly, nejsou jen reakcí na jednu spalovnu. Jsou to návrhy, které mají systémový význam a mohou zabránit tomu, aby se podobné případy opakovaly napříč republikou,“ dodala náměstkyně Jiřina Klčová.

Spalovna v Rybitví má podle dokumentace zpracovávat až 20 tisíc tun nebezpečného odpadu ročně. Stát by měla necelesty sto metrů od zásobníků metanu a jen 300 metrů od rodinných domů. Dopravní přístup k lokalitě byl opakovaně označen za zcela nevyhovující, svozová oblast zahrnuje přibližně 40 % území České republiky. Veřejné orgány a experti zároveň upozorňují, že měření emisí probíhá pouze čtyřikrát ročně, a to v předem ohlášených

termínech, přičemž samotné měření si obdává a platí provozovatel zařízení – což je v přímém střetu zájmů.

„Změny, o které usilujeme, mají vést k tomu, aby už podobné absurdní situace vůbec nenastávaly. Není přece možné, aby se o tak zásadní záměr dalo žádat prakticky donekonečna, pořád dokola, jen s drobnými úpravami. Pokud má být systém férový, musí mít jasná pravidla. Stejně tak chceme, aby se důvěryhodnost investorů opravdu posuzovala a aby byla zajištěna nezávislost měření emisí. A co je zásadní, lidé musí mít možnost se do takových rozhodnutí opravdu zapojit, nejen je z dálky sledovat,“ doplnil primátor Jan Nadrchal.

Na závěr jednání zazněla podpora myšlenky legislativních úprav ze strany přítomných senátorů, odborníků i zástupců samospráv. Senátorka za pardubický volební obvod Miluše Horská uvedla: „Výstavba spaloven nebezpečného odpadu vyžaduje přesnou legislativu k účinné ochraně životního prostředí. Zároveň je důležité, aby uchazeči o závažné stavby těchto spaloven měli určena jasná pravidla, která se nevyplácí obcházet. K tomu máme zatím daleko.“

Závěry z veřejného slyšení budou nyní zpracovány Výborem pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice. Jeho usnesením by mohla být vláda a příslušné úřady vyzvány k přípravě konkrétních legislativních změn.

Pardubice mají za sebou první rok v systému Nevajgluj

Pardubice mají za sebou první rok v kolektivním systému Nevajgluj, který obcím kompenzuje náklady na úklid cigaretových nedopalků. Díky zapojení do tohoto sys-

tému si město letos nárokuje prostředky, které by jinak muselo uhradit ze svého rozpočtu. „Díky systému Nevajgluj si Pardubice nárokují 1,1 milionu korun bez DPH – finan-

ce, které jsme dříve museli hradit sami. Teď se nám náklady vracejí od výrobců tabákových výrobků. Město tak šetří veřejné prostředky i přispívá ke zlepšení stavu veřejné-

ho prostoru,“ uvedla náměstkyně primátora Jiřina Klčová. Systém Nevajgluj vznikl na základě povinností, které výrobcům cigaret stanovuje zákon o jednorázových plastech.

Cesta lesem i hráz proti velké vodě

Město se zaměřuje na lepší péči o městskou krajinu a ochranu ohrožených lokalit před povodněmi. Rada města na svém posledním jednání schválila zadání dvou důležitých zakázek v oblasti životního prostředí: přípravu projektové dokumentace na obnovu lesní cesty ve Svítkovském lese a vypracování studie protipovodňových opatření na tocích Chrudimka a Bylanka.

Ve Svítkovském lese, který patří městu, bude obnovena hlavní lesní cesta. Ta je dlouhodobě ve špatném stavu kvůli deštům

a opravám vodovodu, který se pod ní nalézá. Nová projektová dokumentace připraví podmínky pro modernizaci cesty na standard 1L, tedy na celoročně sjížděnou trasu vhodnou pro lesnické činnosti i pohyb veřejnosti. Cesta zároveň propojuje čtvrť Svítkov se stezkou podél silnice Pražská. Zakázku získala společnost VECTURA Pardubice s.r.o. za cenu 280 tisíc korun bez DPH.

Na základě zkušeností ze záříjové povodně zadá město vypracování studie protipovodňových opatření, která

se zaměří na rizikové oblasti podél řeky Chrudimky (úsek Mnětice – Nemošice) a Bylanky (Svítkov a Popkovičky). Studie posoudí možné technické řešení, jak omezit škody při velké vodě a připraví půdu pro případnou státní realizaci. Zakázku v hodnotě 789 tisíc korun bez DPH zpracuje firma AGPOL s.r.o. z Olomouce.

„Změna klimatu i zkušenosti z posledních let nás vedou k tomu, že musíme být prozíraví. Kombinujeme proto

ochranu přírody s ochranou obyvatel. Rekonstrukce lesní cesty pomůže nejen hospodaření v městských lesích, ale i každodennímu pohybu lidí. Protipovodňová studie je pak zásadní pro bezpečnost v okrajových částech města,“ uvedla náměstkyně primátora Jiřina Klčová, zodpovědná za životní prostředí.

Obě akce budou financovány z rozpočtu města, konkrétně z kapitoly odboru životního prostředí.

Sport, špičkový basketbal a kultura pod jednou střechou

Město Pardubice má v rukou pravomocné stavební povolení na výstavbu nové multifunkční haly v areálu Dukla sportovní. Jedná se o zásadní milník v přípravě jedné z klíčových investic do sportovní infrastruktury v majetku města. Zastupitelé dali navíc zelenou dalšímu postupu, aby se mohlo začít stavět co nejdříve.

„Multifunkční hala, která bude domácím stánkem pardubického basketbalu, má podle pravomocně vydaného stavebního povolení kapacitu 4100 diváků pro basketbal a 3600 diváků pro další míčové sporty, s parkovacím domem pod halou s kapacitou téměř dvě stě míst. Těší mě, že nás zastu-

pitel na posledním jednání podpořili v naší cestě, kdy směřujeme k propojení výstavby multifunkční haly s dalšími navazujícími objekty do jedné etapy – především s tzv. Dvoranou, která je srdcem celého areálu a propojí provozně multifunkční halu s právě rekonstruovanou basketbalovou halou pro mládežnickou akademii. Ve dvoraně, tak po dohodě se zástupci atletiky, zároveň vybudujeme další sportovní zázemí včetně atletického tunelu určeného jak pro běžec-ké, tak vrhačské disciplíny. Tunel doplní i navazující vrhačská louka. Jedná se tak o smysluplný funkční celek,“ shrnuje další kroky 1. náměstek primátora, zodpovědný za rozpo-

čet a sport města Jakub Rychtecký, který vizi finalizace příprav prezentoval spolu se zástupci sportovních svazů, a za účasti Národní sportovní agentury na semináři pro zastupitele ještě před zastupitelstvem. Předpokládané celkové investiční náklady na multifunkční halu včetně atletického tunelu se aktuálně odhadují na více než 1,2 miliardy korun včetně DPH. „Těší mě, že se nám daří přípravu multifunkční haly posouvat do další fáze. Z mého pohledu je to jedna z největších investic v novodobé historii Pardubic. Je potřeba si uvědomit a zdůraznit, že multifunkční hala s dvoranou není jen investicí do sportu jako takového, ale ovlivní kvalitu života nás všech. A upřímně? Moc se mi líbí, že nejde o jednoúčelový projekt. Vznikne totiž prostor, který bude sloužit nejen basketbalu nebo florbalu, ale také kultuře, společenským akcím anebo třeba i vzdělávání. V zastupitelstvu jsme učinili klíčová rozhodnutí, která umožní být připraveni na zahájení tendru na dodavatele formou design and build ze stavebního povolení už v roce 2027,“ říká primátor města Pardubic Jan Nadrchal. Dodává, že město má stavební povolení i na rekonstrukce okolních ulic, konkrétně Staňkovy, Demokratické mládeže a Československé armády. Přibudou nová parkovací místa, opravené chodníky a zatravněné ochozy v okolí části atletického stadionu.

„V červnové změně rozpočtu jsme schválili 9,86 milionu korun, které pokryjí náklady na změnu stavebního povolení před dokončením pro precizaci provozních návazností multifunkční haly a dvorany do jedné etapy a také na tvorbu design manuálu pro výběrové řízení na dodavatele, abychom byli v roce 2027 připraveni podat žádost o dotaci z programu Nadregionální sportovní infrastruktura Národní sportovní agentury. Naším cílem je získat až 300 milionů korun na spolufinancování této investice do klíčového sportovního areálu v majetku města. Zlepšíme tím podmínky a zázemí pro tisíce sportovců a desítky klubů pracujících s mládeží v regionu, hala je připravena pořádat mezinárodní akce v míčových sportech, a současně nabídnout prostor pro kulturu i zábavu. Pokud chceme, aby se Pardubice staly skutečným sportovním srdcem regionu, musíme jednat včas,“ upozornil 1. náměstek primátora zodpovědný za rozpočet a sport Jakub Rychtecký s tím, že výhodou Dukly sportovní je časový náskok v míře projektové připravenosti oproti jiným projektům v republice. Ve vedení města Pardubic i mezi zastupiteli panuje shoda, že jakékoliv další odkládání celý projekt jen prodraží – ceny stavebních prací i materiálů dlouhodobě rostou a každá prodleva bude projekt prodrazovat.

Na basketbal, florbal, karate, taneční soutěž nebo ples

Podle návrhu bude hala mít suterén s garážemi a technickými místnostmi. V přízemí se počítá s hlavní hrací plochou, vstupním foyerem, šatnami a dalšími provozními prostory. První patro nabídne tribuny a občerstvení, ve druhém patře bude zázemí hygienického a technického charakteru. Třetí patro bude určeno pro skyboxy a catering, čtvrté technické patro doplní střešní terasa.

„Její variabilní uspořádání ale umožní pořádat nejen sportovní zápasy, tréninky nebo mládežnické turnaje, ale také koncerty pro až 3400 osob, konference a zasedání pro více než 3000 účastníků, stejně jako plesy a kulturní akce. V případě tanečních událostí bude komfortní kapacita činit až 2500 osob. Hala tak bude sloužit jako zázemí nejen pro nejpočetnější sálové sporty ve městě – basketbal, florbal, futsal, házenou či sálový fotbal – ale bude otevřená

i dalším odvětvím, jako jsou judo, karate, MMA nebo taneční a gymnastické disciplíny. Multifunkčnost prostoru je základem celého řešení,“ popsal projektový manažer Dukly sportovní a předseda představenstva BK Pardubice Pavel Stara.

Radnice zahájila přípravy tohoto projektu v roce 2014 formou architektonické soutěže. Součástí celého procesu je také Memorandum o spolupráci a budoucím využití areálu, které Pardubice uzavře-

ly s klíčovými partnery z oblasti sportu i státní správy. Signatáři memoranda jsou Statutární město Pardubice, Česká unie sportu, Národní sportovní agentura, Česká basketbalová federace, Český florbal, Český atletický svaz a další. Tento dokument potvrzuje společnou vůli podporovat vznik multifunkční haly jako nadregionálního centra pro halové sporty a zároveň jako prostoru otevřeného široké veřejnosti i mládeži.

Filmové čtvrtky v GAMPĚ jsou zpět

S létem opět v Galerii města Pardubic (GAMPĚ) otevíráme letní kino na schodech amfiteátru v areálu Automatických mlýnů. Začínáme ve 20:30 hodin.

Projekcí navíc vždy od 19:00 hodin předchází komentovaná procházka výstavou CECOSLOVACCHIA s kurátorem výstavy.

Jako první uvedeme 14. srpna krátkometrážní, experimentální snímek české umělkyně Evy Kofátkové Žaludek světa (2017, režie Tomáš Luňák). Snímek přináší silnou vizuální i myšlenkovou výpověď o lidské společnosti, tělesnosti a hierarchiích, které ji formují.

28. srpna je na programu dokumentární film 2040 (2019, režie Da-

mon Gameau), který vypráví příběh otce, jenž se ze strachu o stav planety vydává prozkoumat již existující a prakticky dosažitelná opatření, která by bylo nutné přijmout a aplikovat v širším měřítku, aby jeho dcera a další děti vystupující ve filmu mohli žít v bezpečnějším a spravedlivějším světě.

Ve čtvrtek 11. září promítneme autorský snímek Veřejně prospěšné práce (2025, režie Vladimír Turner). Dokument zkoumá proměňující se dynamiku veřejného prostoru ve velkých městech a ukazuje, jak může umění inspirovat lidi k tomu, aby si „vzali město zpět“.

Lucie Oplíštilová, GAMP A

Nová stezka připomíná jeden z největších lazaretů 1. světové války

Na den přesně 110 let od spuštění provozu bývalé vojenské nemocnice otevřelo město Pardubice novou naučnou stezku, která připomíná jednu z největších vojenských nemocnic v Evropě za první světové války. Záložní vojenská nemocnice Pardubice měla kapacitu 10 000 lůžek a vznikla v rekordním čase pěti měsíců na rozloze 80 hektarů. Stezka s názvem „Karanténa: příběh zapomenutého lazaretu“ vede dnešním sídlištěm Dukla.

Stezka vznikla na místě, které bylo během první světové války zcela klíčové pro

záchranu zraněných. „Málokdo dnes ví, že právě tady, kde se rozkládá dnešní Dukla, stávala během první světové války jedna z největších vojenských nemocnic v celé Evropě. Pardubice byly vybrány jako strategické místo kvůli výhodné poloze, dobrému železničnímu spojení a už tehdy funkčnímu vodovodu a kanalizaci. Pomohlo i to, že město patřilo královské komoře, takže se nemuselo zdoluhavě řešit vlastnictví pozemků. Dá se říci, že nemocnice byla v podstatě městem ve městě a zásadně ovlivnila další vývoj celého města. Stezka, kterou

jsme otevřeli, nám připomíná dobu, kdy se tu zachraňovaly tisíce životů. Je to poděkování tehdejší zdravotníkům i výzva, abychom na tuhle kapitolu dějin nezapomněli,“ říká primátor města Jan Nadrchal.

„Celkové náklady na projekt činily 657 tisíc korun včetně DPH. Na financování se podílelo město Pardubice společně s městským obvodem Pardubice V a Pardubickým krajem. Výsledkem je 2,5 kilometru dlouhá stezka s devíti zastaveními, která přibližují různé aspekty fungování tehdejší nemocnice – od důvodů jejího vzniku, přes každodenní život raněných a zdravotníků, až po osud místa po válce. Návštěvníci zde najdou dobové fotografie, tzv. kukátka pro dospělé i děti a řadu interaktivních prvků – například lavičku evokující příjezd vlaků s raněnými, koláž barákového města nebo malbu věnovanou sestrám a Alici Masarykové. Stezka má silný vzdělávací přesah, je přístupná pro školy, rodiny i seniory, je bezbariérová a díky propojení s mobilní aplikací SmartGuide přibližuje historii srozumitelně a zážitkově. Je to investice do místa, které si zaslouží, aby se na něj nezapomnělo,“ uvedl 1. náměstek primátora zodpovědný za rozpočet a školství Jakub Rychtecký.

Cílem bylo vytvořit projekt, který nebude pouze o faktech, ale i o emocích

a prožitku. Aplikace pomáhá vtáhnout návštěvníka do děje a přináší víc než jen čtení panelů. Důležitá byla i forma – propojení edukace, zážitku a prostoru. Zájemci si mohou prohlídku projít samostatně nebo se přidat k organizovaným skupinám. „Turistické informační centrum Pardubice bude stezku provozovat a zařadilo ji do pravidelných komentovaných prohlídek města, které se konají vždy v sobotu od 10 hodin. Prohlídka trvá zhruba hodinu a půl a trasa je sjezdová i s kočárkem, takže je vhodná i pro rodiny s dětmi. V letošním roce jsou naplánovány termíny 28. 6., 12. 7., 2. a 30. 8. a 11. 10. Rezervace a nákup vstupenek je možný online na webu města,“ přiblížila ředitelka Turistického informačního centra Pardubice Miloslava Christová.

Slavnostního otevření se zúčastnil také starosta městského obvodu Pardubice V Jiří Rejda, který připomněl historický význam místa: „Tato stezka citlivě vrací do povědomí lidí, jak rozsáhlý a výjimečný byl karanténní areál, který z velké části ležel právě na území našeho obvodu. Jsem rád, že díky ní získá místo opět smysl – jako prostor pro poznání, procházky a zamýšlení nad naší historií.“

Rezervace a koupě prohlídky jsou možné na pardubice.eu/turista-rezervace.

Nová éra pardubické filharmonie

Komorní filharmonie Pardubice zahájí v září 57. sezonu s novým šéfdirigentem Vahanem Mardirossianem. Jedná se o zcela zásadní novinku pro orchestr i publikum. Vahan Mardirossian je významný dirigent a pianista, který je známý svým mimořádným talentem a inspirativním uměleckým

přístupem. „Jsme nadšeni, že se Vahan Mardirossian stane naším novým šéfdirigentem. Jeho umělecká vize a bohaté zkušenosti jistě přinesou nové impulsy a inspiraci nejen našemu orchestru, ale i našemu publiku. Je to začátek nové kapitoly pro naši filharmonii a těšíme se na spolupráci

s tak vynikajícím hudebníkem,“ uvedl ředitel Komorní filharmonie Pardubice Pavel Svoboda. Vahan Mardirossian bude řídit zahajovací koncerty 57. sezony ve dnech 15. – 17. září, kdy zahraje spolu s pardubickou filharmonii laureát Soutěže královny Alžbety v Bruselu, violoncellista Yibai Chen.

Koupit abonmá na celou sezonu můžete během prázdnin online na webu kpar.cz, stejně jako jednotlivé vstupenky. Ty jsou navíc k dostání i osobně v Turistickém informačním centru na třídě Míru.

Milena Potůčková, mluvčí filharmonie

Nadcházející divadelní sezóna opět nabídne sedm novinek

Pardubický herecký soubor vstoupí do nové sezóny herci 2. září muzikálem o Janu Kašparovi Do nebes! „Během sezóny 2025/26 nastudujeme sedm nových inscenací – pět z nich uvedeme na velkém jevišti Městského divadla, jednu na komorní Malé scéně ve dvoře a jednu na letní scéně na Kunětické hoře. Nabídneme klasiku v moderním hávu, muzikálovou i činoherní komedii, adaptaci filmu pro pamětníky, romantické drama i hru věnující se aktuální společenské problematice,“ slibuje šéfdramaturgyně VČD Anna Zindulková Hlaváčková.

Prvním novým titulem nadcházející sezóny Východočeského divadla bude černá komedie Bang německého dramatika Mariuse von Mayenburga. Příběh pětiletého tyra Ralfa Banga, který se považuje za pána tvorby, už nyní pečlivě připravuje režisérka Gabriela Gabašová. Následně režisérka Kasha Jandáčková představí svou adaptaci světové dramatické klasiky Antona Pavloviče Čechova s názvem Váňa, která bude k divákům stejně jako její Maryša promlouvat zcela současným jazykem. Pomyšlým dárkem k Vánocům by mohl

být komediální muzikál Mladý Frankenstein z pera broadwayských autorů Mela Brookse a Thomase Meehana v režii Petra Gazdika. Začátkem roku 2026 navážeme na dlouholetou spolupráci s režisérem Radovanem Lipusem, který pro naše divadlo připraví dobovou inscenaci romantické hry s názvem Frederick, jejímž autorem je dramatik Éric-Emmanuel Schmitt. Na jaře čeká (nejen) milovníky filmů pro pamětníky divadelní verze legendárního snímku Hotel Modrá hvězda scenáristy Václava Wassermana a režiséra Martina

Friče. Divadelní adaptace i režie veselohry o chudém děvčeti se chopí Petr Novotný. Předposlední premiérou bude komedie Kurýr má zpoždění, kterou pro VČD napsal slovenský dramatik Viliam Klimáček, nastuduje režisér Filip Nuckolls. 116. divadelní sezónu VČD uzavře na Kunětické hoře Erbenova Kytice pod vedením režisérky Janky Ryšánek Schmiedtové a ve spolupráci s hudební skladatelkou Vladivojnou La Chia.

Vstupenky i podrobnosti na www.vcd.cz.

Radek Smetana, PR manažer VČD

Pardubice ožíví třídu Míru sousedskou večeří již potřetí

Třída Míru je po celý rok místem ruchu a pohybu. Ve čtvrtek 28. srpna 2025 od 17 do 22 hodin se ale znovu na chvíli promění v místo sdílení a sousedského setkání. Přijďte si užít letní podvečer u dlouhého stolu, bohatě ozdobeného lučními květinami, kde si společně posedíme, popovídáme a rozloučíme se s létem. Každý si přinese občerstvení podle svého gusta – ať už je to domácí pomazánka, bábovka, pečené kuře, nebo třeba láhev vína. Sdílení je vítané, takže se klidně podělte se sousedy o to, co máte rádi.

Máte rádi hudbu? Vezměte s sebou kytaru, nebo třeba harmoniku – zpěv, tanec i smích jsou vítány. A pokud si raději něco

zahrájete, nezapomeňte na šachy, karty nebo oblíbenou stolní hru.

Zájem veřejnosti o první dva ročníky akce předčil očekávání – stůl byl obsazený od začátku do konce a potvrdilo se, že obyvatelé Pardubic mají chuť se potkávat, sdílet zážitky a společně trávit čas. I proto bude letos stůl symbolicky prodloužen, aby se k němu vešlo ještě více lidí a aby měl každý své místo – nejen u stolu, ale i ve městě. Cílem je vytvořit jedinečnou atmosféru, na kterou se bude vzpomínat. Stůl není jen kus nábytku – je symbolem otevřenosti, setkávání a sdílení. A právě k takovému stolu zveme každého, kdo přijde v míru! **Kristýna Macková, MAG**

Zkontrolujte si doklady!

Ve vztahu k podzimním volbám do Poslanecké sněmovny a současně s probíhající letní sezónou chceme apelovat na naše občany, aby si zkontrolovali platnost svých občanských průkazů a cestovních dokladů. Ministerstvo vnitra České republiky nechalo vygenerovat počty osobních dokladů, kterým bude končit platnost k 30. listopadu 2025. U cestovních dokladů je to necelých 223 tisíc a u občanských průkazů přes 381 tisíc, které k výše uvedenému listopadovému datu pozbydou platnosti.

Od počátku roku evidujeme zvýšený zájem o podání žádostí o osobní doklady z důvodu letních cest do zahraničí. Každý občan od narození, překračuje-li státní hranice České republiky, musí mít vystavený platný doklad na své jméno. Občanský průkaz může sloužit i jako cestovní doklad, avšak pouze do zemí Evropské unie či států Schengenského prostoru. Do ostatních států světa je tedy nezbytné mít vystavený platný cestovní pas.

U obou typů dokladů lze podat žádost ve standardní lhůtě do 30 dnů, do 5 pracovních dnů nebo do 24 hodin v pracovní

dny. Avšak doklady ve lhůtě do 24 hodin lze převzít výhradně prostřednictvím Ministerstva vnitra České republiky v Praze. Zkrácené lhůty s sebou ale nesou vyšší správní poplatky. U občanských průkazů občanů mladších 15 let ve lhůtě do 30 dnů je poplatek 100 Kč, do 5 pracovních dnů 300 Kč a do 24 hodin 500 Kč. Pro občany starší 15 let je to u pětidenní lhůty částka 1 000 Kč a „do druhého dne“ 2 000 Kč.

Cestovní doklady mají správní poplatek 100 Kč u občanů mladších 15 let a 600 Kč u občanů starších 15 let

ve standardní lhůtě do 30 dnů. Ve lhůtě do 5 pracovních dnů si rodiče „připlatí“ 1 000 Kč za dítě mladší 15 let a 3 000 Kč, pokud budou podávat žádost pro sebe či dítě starší 15 let. A u poslední možné lhůty do 24 hodin jsou správní poplatky 2 000 Kč do 15 let a 6 000 Kč u občanů starších 15 let.

Ať už budete potřebovat své doklady pro vycestování do zahraničí nebo kvůli zájmu o podzimní volby, zkontrolujte si je včas, ať nevynakládáte vyšší částky za jejich pořízení, než je nezbytně nutné.

Emilia Piňos, MAG

Zelená brána se dočká důkladné obnovy

Jedna z nejvýraznějších dominant Pardubic, historická Zelená brána, prochází od loňského roku náročnou a velmi pečlivě připravovanou rekonstrukcí. Ačkoli původní stavební a restaurátorský zásah počítal s relativně omezeným rozsahem prací, odborné průzkumy, které se provádějí přímo v průběhu obnovy, přinesly nové poznatky. Ukázalo se, že zejména severní zdivo brány je v horším technickém stavu, než bylo možné dříve odhalit.

„Tohle není běžná oprava. Je to doslova chirurgická práce, která vyžaduje extrémní pečlivost. Zelená brána je symbol města – pokud má stát další století, musíme ji teď opravit opravdu důkladně,“ říká akademický malíř Zdeněk Fučík, který se podílí na její rekonstrukci. Na stavbě tak od počátku působí tým specialistů, který dokáže na podobné si-

tuace pružně reagovat. Odborný dohled nad rekonstrukcí zajišťuje i Jan Vinař, autorizovaný inženýr pro pozemní stavby, statiku a dynamiku staveb. V případě Zelené brány působí jako projektant a odborný památkář. Jeho přítomnost je vždy žádána tam, kde je potřeba mimořádná odbornost a citlivý přístup. Právě on navrhl technologický postup, který se nyní na Zelené bráně používá: kombinaci nízkotlakové injektáže, zaspárování a zatření do líce. Tento způsob posílení zdiva je šetrný k historické látce a přitom efektivní z hlediska pevnosti a životnosti: „Už při první obhlídce jsme zaznamenali, že některé části zdiva byly zřejmě problematické už při výstavbě. Spárování nebylo vždy provedeno precizně a některé úseky působí spíše jako nouzové řešení. O to důležitější je, že současný zásah je

veden s maximálním důrazem na kvalitu a dlouhodobou stabilitu celé konstrukce,“ říká Jan Vinař.

Podle něj je historie věže složitější, než se často uvádí. Věž byla původně celá omítaná, až v 19. století, při novogotické přestavbě, došlo k sejmutí omítek v duchu tehdejších romantických představ. To ale neodpovídalo původnímu historickému stavu. V konstrukci se navíc kombinují kameny různé kvality, některé pravděpodobně pochází z Kunětické hory, a konstrukce je výrazně zatížená povětrnostními vlivy. Právě kvůli těmto kombinacím a nerovnoměrnému provětrávání docházelo k lokálním degradacím, trhlinám a ztrátě homogenity zdiva.

„Ty zásahy budou velmi radikální. Ale ono je to do značné míry dáno i tím, že i v minulosti se k opravám přistupovalo radikálně, často provizorně, bez dlouhodobé perspek-

tivy. Teď po desítkách let přichází zásah, který má být důsledný a trvalý. Nejde o žádné dramatické ohrožení, věž stojí a je stabilní. Ale pokud chceme její životnost prodloužit alespoň o dalších sedmdesát let, musíme jednat právě teď,“ doplňuje Jan Vinař.

Náklady na obnovu se kvůli těmto novým zjištěním nejspíše zvýší, termín dokončení rekonstrukce zůstává beze změn. Město i realizační tým dělají maximum pro to, aby práce pokračovaly dle harmonogramu. Součástí probíhajících prací jsou i restaurátorské zásahy v oblastech městských znaků a erbů. Ty jsou důležitým historickým prvkem celé brány, a i zde je kladen důraz na maximální autenticitu. Každý detail je dokumentován, konzultován s památkáři a ošetřován tak, aby byl zachován nejen jeho výtvarný charakter, ale i kulturní hodnota.

Těšte se na Evropský den koní!

V sobotu 6. září bude na dostihovém závodišti na programu čtvrtá ze čtyř tuzemských kvalifikací na 135. Velkou pardubickou se Slavia pojišťovnou a dalších šest crossových dostihů. Poslední kvalifikace se ponese v evropském duchu pod záštitou evropského koňského sdružení Euro Equus a tradičně je spojena s oslavou Evropského dne koní.

„Zveme všechny na závodiště nejen na koňské dostihy, ale také za tradicemi – společně si můžeme připomenout historické a kulturní dědictví chovu evropských koní. Kromě dostihů vás čeká skvělá zábava pro děti – jízdy na koňském trenážeru a řada soutěží a workshopů pro celé rodiny,“ láká na dostihové závodiště náměstkyně primátora Jiřina Klčová. „Le-

tos se navíc dostihového dne účastní také Belgičané se svojí nabídkou koňských aktivit, představí zejména světoznámý dostih Waregem Koerse. Těšit se můžete také na degustace drinků i místních produktů v jejich vlastním stánku,“ dodala vedoucí úseku vnějších vztahů pardubické radnice Hana Svobodová.

V rámci IV. kvalifikace na 135. Velkou pardubickou steeplechase je na programu cena sdružení Euro Equus. Letos poprvé se osobně budou účastnit partneři z belgického partnerského města Waregem, které je stejně jako Pardubice známo především rovinnými dostihy, z nichž světoznámý je Waregem Koerse, který se koná v úterý 2. září, ale také klusáckými závody. Belgičané mají připraven výstavní stánek s informacemi o zdejších dostizích a jezdeckých aktivitách, ale také degustaci produktů a místních nápojů, to vše za hudebního doprovodu. Město Pardubice připravuje již tradiční workshopy a soutěže pro rodiny s dětmi, jako např. hravý miniparkur pro děti či jízdu na koňském trenážeru, děti si mohou zkusit poznávat části těla koně, vy-

robit si tašku s motivem koní i se zdarma vyfotit v rámci Euro Equus fotostánku. Dospělé návštěvníky čekají kvízy s koňskou tematikou o ceny.

Oslavy Evropského dne koní, který byl vyhlášen díky iniciativě sdružení koňských měst Euro Equus a jehož název byl zaregistrován Evropskou komisí, budou v Pardubicích vždy spojeny se IV. kvalifikací na Velkou pardubickou. „Evropský den koní ale není pouze propagací činnosti sdružení. Jeho hlavním posláním je připomínat historické a kulturní dědictví chovu koní a podporovat udržení tradic, kterými se členská města pyšní leckdy už po staletí,“ připomněla Hana Svobodová.

Evropská síť koňských měst Euro Equus je neziskovou organizací, kterou v roce 2005 založila města s hlubokou dostihovou tradicí nebo tradicí chovu koní. Asociace usiluje o propagaci a další rozvoj kulturního dědictví chovu koní. Základem úspěchu je intenzivní spolupráce členských měst v řadě koňských aktivit. Město Pardubice je v současné době tajemníkem sdružení EURO EQUUS.

Prázdniny s příběhem odvahy. Schovejte se do historie!

Hledáte smysluplný program pro letní dny? Vydejte se s dětmi do Institutu Paměti národa v pardubické Machoňově pasáži a navštivte interaktivní expozici Tichá hrdinství. O prázdninách je otevřená každý pátek až neděli od 10:30 do 18:00 a díky svému umístění ve sklepních prostorách nabízí příjemný úkryt před sluncem i letní-

mi bouřkami. Expozice je vhodná jak pro teenagery, tak pro děti od 8 let, pro které je připravena speciální, zjednodušená verze příběhů. Společně se tak ponoříte do skutečných osudů lidí, kteří za druhé světové války i v 50. letech pomáhali druhým – navzdory strachu a ohrožení. Pozor: prohlídky začínají v pevně stanovených časech:

v 10:30 | 12:00 | 13:30 | 15:00 | 16:30 | 18:00. Více informací a vstupenky najdete na GoOut, na webu a sociálních sítích IPN Pardubice nebo v expozici v Machoňově pasáži.

Pravidelné pondělky mají v Institutu o prázdninách pauzu, ale v září se opět vrátí. Tady je malá ochutnávka:

- 8. 9. beseda a promítání filmu Buď láska – dokumentární snímek Amálie Kovářové, který vypráví o cestě českých dobrovolníků vezoucích humanitární pomoc na Ukrajinu
- 15. 9. workshop AI pro seniory
- 16. 9. natáčení podcastu s Mikulášem Kroupou.

Veronika Wasserbauer, IPN Pce

Underground i nejsoučasnější elektronika o prázdninách v Divadle 29

V pátek 11. července proběhne v Klubu 29 autorské čtení básníka a novináře Karla Škrabala z jeho nejnovější sbírky nazvané Jedu. Na čtení naváže koncert sdružení Vítrholc, které představí pardubickému publiku nové album All We Need Is Underground. I o prázdninách pokračuje série

oblíbených dětských představení, která se na poetickém dvorku domu čp. 140 na Bělobranském náměstí pořádá spolek Taj. V neděli 20. 7. tam zavítá divadelní skupina DAMŮZA s představením Pluto. V neděli 24. srpna uvedeme na stejné scéně loutkovou klasiku Dlouhý, Široký

a Bystrozraký v podání oceňované herečky Antonie Formanové. V Klubu 29 budou 26. července tanečnice z Fossilis reagovat pohybem také na aktuální výstavu maleb Jakuba Ružinského nazvanou Nad Tatrou sa blýska. Po loňské úspěšné premiéře se v Galerii města Pardubic bude v sobotu 30.

srpna opět konat festival FOPA, jehož hlavním tématem je udržitelnost v umění i mezilidských vztazích. Divadlo 29 se k festivalu připojí pořádáním afterparty, na které se představí slovenský postklubový objev SELENOlar a producentka Martyyna.

Jaroslav Tarnovský, Divadlo 29

Hřbitov není smetiště ani skládka

Na centrálním hřbitově v Pardubicích proběhne v červenci plánovaná revitalizace zelených pásů mezi hrobovými místy. Akciová společnost Služby města Pardubic, pod kterou správa hřbitovů

spadá, žádá nájemce hrobových míst a návštěvníky, aby nejpozději do konce června odstranili veškeré předměty, např. bedny, vázy, zahradní náčiní apod., které mají uloženy mimo pronajaté hro-

bové místo v rozporu s řádem pohřebiště. „Od července budou předměty uložené mimo hrobové místo odstraněny zaměstnanci správy hřbitovů, potřebné pomůcky na úklid bude možné zapůjčit

přímo na pohřebišti na nově nainstalovaných stojanech,“ uvedla Monika Jelínková, vedoucí divize pohřební služby a krematorium.

Žaneta Jakešová, Smp

Rekonstrukce pardubického nádraží běží na plné obrátky

Rekonstrukce výpravní budovy hlavního nádraží v Pardubicích vstoupila do své druhé etapy a probíhá již více než rok. Projekt realizovaný společností CH&T Pardubice navazuje na úspěšnou rekonstrukci výškové budovy a zahrnuje komplexní obnovu nádražní haly, východního provozního křídla a západního křídla s bytovým domem. Cílem je zlepšit technický, provozní i estetický stav budovy, a to při zachování všech požadavků památkové ochrany. Rekonstrukce zároveň odstraňuje havarijní stavy a upravuje dispozice budovy tak, aby lépe odpovídaly současným potřebám provozu i cestujících.

V současnosti probíhá finalizace celého východního křídla. Dělníci zde provádějí

malby, instalují dveřní křídla, montují osvětlení, vypínače a pokládají podlahové krytiny. V hlavní odbavovací hale se dokončuje střešní plášť, postupují práce na stropních omítkách a probíhá montáž příček a rozvodů v obchodních jednotkách, a to dle požadavků jednotlivých nájemců. Pod ruky restaurátora prošly i nádherné hodiny v odbavovací hale. V západním křídle pak naplno pokračují bourací práce, které připravují prostor pro další stavební fáze.

Po dokončení rekonstrukce na konci roku 2026 se cestující mohou těšit na výrazně vyšší standard služeb, nový bezbariérový přístup prostřednictvím výtahu a modernizované veřejné toalety.

Lucie Klementová, CH&T Pardubice

Letní příměšťák budoucnosti? CyberMinds ve SFÉŘE v Pardubicích!

Máte doma zvědavého dospívajícího školáka/studenta, kterého už nebaví klasické tábory? Příměstský IT tábor CyberMinds ve SFÉŘE je ideální volbou – spojí technologie, kreativitu a nové dovednosti v programu, který je připraven na budoucnost. Mladí zájemci se promění v tvůrce technologií – nejen jejich

uživatelé. Budou objevovat svět umělé inteligence, navrhovat vlastní hry, modelovat ve 3D, tvořit virtuální realitu a hravou formou pronikat do základů Pythonu. Naučí se psaní jednoduchých skriptů (např. textové hry, autoclicker, brute force), základy hackování v bezpečném prostředí, zažijí experimenty

s počítačovým viděním a rozpoznáváním obličejů pomocí OpenCV. Také se naučí kreativní práci v Blenderu a střihům videí. A protože ve SFÉŘE vědí, že žádný kód se nepíše dobře s unavenou hlavou, čekají účastníky také venkovní výzvy a týmové aktivity. Tento tábor je ideální pro zvědavé kluky a holky od 10

let, kteří chtějí posunout své digitální dovednosti na novou úroveň a zažít něco fakt jiného.

Turnusy: 11.—15. srpna 2025 18.—22. srpna 2025, SFÉRA Pardubice v Automatických mlýnech. Všechny informace na www.sferapardubice.eu

Tereza Všečeková, mluvčí Sféry

Divadlo Exil hraje v létě opět na Kunětické hoře

Už potřetí vyrazí Divadlo Exil na letní scénu na hradě Kunětická hora. Letos se kromě tří divadelních představení na program opět přidal i hudební recitál. Hrát se bude od července do září přímo v hradním paláci na kryté komorní scéně, kde exilovská představení

získávají nezaměnitelnou atmosféru. „V předchozích letech byly letní série představení a recitálů na Kunětické hoře divácky velmi úspěšné a doufáme, že tomu bude tak i letos. Hraní na Kuňce o prázdninách také udržuje soubor ve formě obzvláště před premiérami nabí-

tou nadcházející sezónou,“ říká Kateřina Fikejzová Prouzová, principálka divadla, a dodává, že i letos bude na místě divadelní bar s občerstvením tak, jak to bývá na běžných představeních Exilu. Diváci se letos mohou těšit na hudební Retro recitál (11. 7. od 20:30), bizarní komedii

Poutníci do Lhasy (9. 8. od 20:30), černou komedii Odvrácená strana Měsíce (30. 8. od 20:00) a irské drama Tanec na konci léta (5. 9. od 20:00). To vše na kryté komorní scéně, která umožní Divadlu Exil hrát za každého počasí.

Klára Víchová, Divadlo EXIL

Festival Pernštejnlove slaví desetiletí. Přiváží hvězdy i překvapení

Letní večery v Pardubicích budou i letos patřit divadlu pod širým nebem. Festival Pernštejnlove vstupuje do jubilejního desátého ročníku a potvrzuje svou pozici výjimečné kulturní události, která v kulích renesančního Zámku Pardubice nabízí originální spojení kvalitního herectví, emocí a letní romantiky. Od svého vzniku v roce 2016 se festival stal srdcovou záležitostí pro věrné diváky, a letošní program je oslavou všech podob lásky – vášnivě, komplikované i humorné.

Na přelomu července a srpna se zámecké nádvoří a valy promění v otevře-

nou divadelní scénu, kde vystoupí Igor Bareš, Jan Vlasák, Vilma Cibulková, Lukáš Pavlášek, Lukáš Langmajer a další herecké hvězdy. Úvodní představení nabídne komedii Jenom život o tom, že některé vztahy nikdy úplně neskončí. V hlavních rolích představení Činoherního studia Bouře se představí Igor Bareš a Antonie Talacková.

Hereckým koncertem bude také představení Otec souboru Indigo Company s Janem Vlasákem v titulní roli. Tragikomedie o člověku, který ztrácí sám sebe, je slavná také jako film s Anthony Hopkinsem. Ostré dialogy a humor, který jde až

na dřev – to je komedie Růžové svatby pražského Divadla Adverte. Dvě sestry, které musí zvládnout svatbu dcery jedné z nich – a přitom se vzájemně nezabít, ztvární Vilma Cibulková a Michaela Dolinová. Zákulisí hereckého světa, když zhasnou kamery, pak poodhalí Lukáš Langmajer a Libor Jeník v autorském představení Tak to jsme ještě neviděli, Marie.

Na festival Pernštejnlove se vrací i oblíbené tváře. Již po šesté se na pardubickém zámku budou smíchy otrášat bránice při představení olomouckého Divadla Tramtarie. Tentokrát budou příčinou

Horory z manželských ložnic o čtyřech manželských dvojicích, do jejichž mírně upadajícího intimního života přijde nečekaná záležitost, kterou není nic menšího než nová sexuální libůstka, nebo chcete-li, úchylka.

Diváci se mohou těšit na komedie, tragikomedie, stand-upy i silná dramata. Nechybí tradiční Rande naslepo, půlnoční představení ani program pro děti. Festivalový parkán ožije doprovodným hudebním programem a příjemnou atmosférou letních večerů.

Kateřina Procházková, Pernštejnlove

Diskuzní fórum

Pardubické zastupitelstvo by mohlo pracovat mnohem lépe a efektivněji

Občané našeho města se mě často ptají, proč jednání zastupitelstva trvají dlouho do noci a jak je srovnávám s projednáváním zákonů ve Sněmovně. Mohu potvrdit, že osobní zkušenost je nepřenositelná – a že některé aktivity naší komunální opozice skutečně postrádají logiku.

Například ODS se opakovaně snaží odvolat kolegu Otu Janeckého, přestože se svými návrhy už několikrát neuspěla. Strana, která je na celostátní úrovni spojena s miliardovou kauzou bitcoinů pocházejících z trestné činnosti, odmítá respektovat demokratický proces a zcela nestandardně navrhuje tajná hlasování dokonce i v bodu „Různé“.

Úsměvný je rovněž amatérský přístup některých menších opozičních stran. Mísoto věcné diskuse se zástupci ostatních klubů píšící usnesení „na koleně“, neustále konzultují s právníky, co vlastně smí na-

vrhovat – a své výstupy pak zveřejňují na sociálních sítích.

Naopak oceňuji postup radniční koalice u velkých projektů, jako jsou parkovací domy, hokejová aréna nebo sportovní areál Dukla. S dostatečným předstihem svoláváme zastupitele k veřejnému projednání či seminářům, kde si vše vyjasníme a prodiskutujeme. Hlasování o těchto bodech je pak věcné, korektní a efektivní.

Jako vždy i zde platí: všechno je o lidech. Pokud respektujeme názor druhé strany a na jednání se svědomitě připravíme, můžeme našemu městu skutečně pomoci. Musí k tomu však být vůle – a tu bohužel u současné radniční opozice často postrádám.

Martin Kolovratník
zastupitel města (ANO 2011)

Parkovací místa vznikla pouze na papíře

Doprava v klidu (parkování) – to je téma v Pardubicích již řadu let. A ejhle, nyní to vypadá, že dojde k podstatnému

zlepšení. Najednou se objevilo 781 nových parkovacích míst v městském obvodu Pardubice 1. To alespoň tvrdí ve sdělovacích prostředcích náměstek primátora Jan Hrabal.

Jaká je ale skutečnost? Na veřejnosti se objevila i tabulka s bilancí parkovacích míst v jednotlivých ulicích, kterých se to týká. Podle této tabulky se nyní v řadě těchto ulic neparkuje. Jel jsem se schválně projet po několika z nich (abych nezatěžoval automobilní dopravu, tak jsem jel na kole). A byl jsem překvapen, kolik aut v inkriminovaných ulicích stojí. Jako příklad uvedu ulici Na Okrouhlíku. Tabulka uvádí, že tam nyní není žádné parkovací místo, já tam napočítal, že tam stojí 75 aut (ta ulice je hodně využívána zaměstnanci i návštěvníky nemocnice). A to ještě některá auta by tam zaparkovala, vešlo by se tam nyní 15 – 20 aut. Tabulka uvádí, že tam bude nově 94 míst, tedy že přibude 94 míst. Ve skutečnosti ale žádné...

Takže vlastně jde jen o namalování nových čar vymezujících parkování. To by mělo vynést nová místa? Možná jednotky, možná některá místa ubudou (zkušenosti s tím mají třeba obyvatelé ulice Jungmannova). A pokud přibudou místa tak, jako třeba v ulici Nerudova, tak to určitě ani obyvatelé ani uživatelé silnice moc nepotěší. Zúžení průjezdné šířky možná vyhovuje teoreticky, ale když někdo z parkujících nechá auto trochu vystrčené do vozovky, tak je pak praxe jiná. A to nemluvím o tom, že se takové silnice stávají hodně nebezpečné pro cyklisty, které po Pardubicích jezdí opravdu hodně.

Pan náměstek Hrabal a jim řízený odbor dopravy Magistrátu města by se měl méně zabývat iluzorními čísly a více se zaměřit na komplexní řešení problémů dopravy v Pardubicích, kterých je hodně. Obyvatelé města by to určitě ocenili.

Petr Klimpl
zastupitel města (ODS)

Nová kniha o Pardubicích zve na osm tematických procházek městem

Nová publikace o Pardubicích je průvodcem dějinami i současností města, na 208 stranách zve na celkem osm tematických procházek. Ty přináší ne-tradiční pohled na východočeské město: připomínají mj. osudy místních hrdinů, významných postav historie, lidí, kteří

psali příběhy Pardubic či utvářeli jeho charakteristickou architektonickou tvář. V jednotlivých procházkách se čtenář vydá například po stopách odbojářů Silver A z druhé světové války, po starých školách, po kostelech a hřbitovech, po největších parcích města nebo po stavbách

významných architektů 20. století (přičemž samostatná procházka je vyhrazena architektuře Boží Dvořáka). V publikaci nechybí ani procházka po historickém centru Pardubic, která zavede čtenáře do časů slavných Pernštejnů. Poslední procházka se věnuje (pop)kulturním

Pardubicím a zavádí čtenáře například na místa spojená s písněmi Vypsané Fixy nebo na filmové lokality. Každá procházka obsahuje mapku s jednotlivými zastávkami a délkou trasy. Text doplňují působivé fotografie od Tomáše Kubelky.

Veronika Skalecká, spisovatelka

Dny evropského dědictví opět otevrou brány památek

Dny evropského dědictví se letos v Pardubicích uskuteční o víkendu 6. a 7. září, jejich spojujícím téma-tem bude Architektonické dědictví. Tradiční akce, která v celé Evropě každoročně přibližuje široké veřejnosti památky a významné historické

objekty, nabídne opět přibližně 20 míst, jež si návštěvníci budou moci prohlédnout zdarma či za symbolické vstupné.

Připraveno je několik novinek, jednou z nich je zapojení Střední průmyslové školy elektrotechnické Pardubice či školy

SVÍTÁNÍ v Klášterní ulici, která se představí svým vlastním programem. Jako obvykle nebudou chybět komentované prohlídky, přednášky, tvořivé dílny, jízdy historickými trolejbusy a oblíbená sou-těž o kávu zdarma.

Přesný program bude zveřejněn v zářijovém vydání zpravodaje. Od srpna de k dispozici tištěný program na pobočkách Turistického informačního centra Pardubice. Více na www.pardubice.eu.

Karolina Majeríková, MAG

NEvinný festival na konci prázdnin

Na konci prázdnin poteče víno na zámku v Pardubicích opět proudem. Více jak 50 vinařů a distributorů bude připraveno vás provést svými produkty. Vše doplněno o hodnotnou gastronomii a kulturní program.

Již dnes si můžete on-line nakoupit vstupenky a tím si usnadnit vstup na zámek. Jako každý rok si návštěvníci mohou

uschovat své nákupy v naší úschovně, což je služba velmi často využívaná.

Prvních 3 000 návštěvníků opět obdrží zdarma taštičku na skleničku. Můžeme potěšit všechny z vás, které zaujala změna v degustační skleničce, a tak letos budou návštěvníci mít opět možnost degustovat ze stejných sklenic.

Pátek 29. srpna:
program na rondelu

13:00 – začátek 1. dne festivalu
15:00 – slavnostní zahájení
17:00 – vyhlášení soutěže vín
18:00 – zahájení vinařské noci (18:00 – Pouta; 20:00 – Libor Pavlata & Band; 22:00 – Luciani (Lucie revival), 00:00 – ukončení vinařské noci a festivalu vína

Sobota 30. srpna:
program na rondelu

13:00 – začátek 2. dne festivalu
16:00 – zahájení NEvinného festivalu (18:00 – Pítralon DDR; 20:00 – Revival Banda (Tři sestry revival); 22:00 – ukončení
Novinkou bude program i na velkém nádvoří ve spolupráci s Music club Žlutý pes.
Jiří Lejhanec, ředitel festivalu

divadelní představení

festivally, slavnosti

film, promítání

koncerty

tanec, plesy

výstavy, přednášky

akce pro děti

sport, aktivní vyžití

ostatní

3.3.–4.1. Exit 91 / Vykopávky, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava

3.3.–31.12. Grafiky Ivo Křena, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava

3.3.–31.12. Lapidárium, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava

7.3.–31.8. Imaginárium, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava Divadla bratří Formanů

1.4.–31.8. Morana a venkovské tradice, Výstavní prostor Mázhaus - Šatlava, výstava

29.4.–19.4. Martin Veselý: Struktury, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava

30.4.–14.7. Rytíři z Příhrádku, Knihovni centrum u Vokolků - muzeum, výstava

7.5.–7.11. Tanec v koláčích VI., Dům hudby, výstava

15.5.–18.8. Taťana Faltysová / Obrazy a objekty, Krajská knihovna v Pardubicích, výstava

16.5.–14.9. Chatrný 100, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, výstava

22.5.–12.7. Ondřej Basjuk: We-boy, NOV art space, výstava

3.6.–20.7. Sandarmoch, Výstavní prostor Mázhaus, výstava

4.6.–31.8. Výstava fotografií Davida Choděry a Petra Klepetka, Café Gočár

7.6.–1.8. Jakub Ružinský: Nad Tatrou sa blýska, Divadlo 29 - Klub 29 - malá scéna Divadla 29, výstava

28.6.–28.9. Cecoslovacchia, GAMPA - Galerie města Pardubic, výstava

5.7.–11.7. Gizmania Scooter Camp 2025 - Druhý turnus, Skatepark Pardubice

6.7. 14:00 Catch Me Outside!, Music club Žlutý pes, koncert

6.7. 15:00–18:00 Magický den Ivana Kupala, Park Na Špičce, ukrajinský svátek, který spojuje přírodu, lásku a pradávky tradice

6.7. 16:00 Přeloučská dechovka Vladimíra Kosiny, Pernštejnka, koncert

7.7.–11.7. Intervence do výstavy Cecoslovacchia: Favu: Není to tak špatný, GAMPA - Galerie města Pardubic

7.7.–11.7. Umění každodennosti, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, akce pro děti

7.7. 18:00 Vernisáž výstavy Není to tak špatný, GAMPA - Galerie města Pardubic

8.7. 18:00 Umělecký speedfriending s Lyri Zahradníčkovou, GAMPA - Galerie města Pardubic

8.7. 19:00 Výběh s Love Them Running Club, Automatické mlýny

9.7. Pravidelné komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny

9.7. 17:00 Duo Arkáda, Restaurace Rosignano, koncert

11.7. Pravidelné komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny

11.7. 17:00 Pernštejnka, před DK Dukla, koncert

11.7. 18:00 Tina Štěrbová - čtení autorské knihy, GAMPA - Galerie města Pardubic

11.7. 19:00 Karel Škrabal: Jedu • Vítrholc: All We Need Is Underground, Divadlo 29 - Klub 29, koncert

11.7. 19:00 Opékání buřtů Na Drážce, Na Drážce

11.7. 22:00 Radio Hits Night w/ Mindcrime, Everything, koncert

12.7.–18.7. Gizmania Scooter Camp 2025 - Třetí turnus, Skatepark Pardubice

12.7. 13:00 Kouzla nejen pro děti - Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie

12.7. 13:00 Superhrdinové aneb legendy a pověsti v Pardubicích, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, akce pro děti

12.7. 16:00 Let it Roll Warm-up, Ponorka, koncert

12.7. 18:00 FK Pardubice - FC SB Vlašim, CFG Arena - Stadion Arnošta Košťála, fotbal

12.7. 19:00 United Flavour + Švihadlo, Music club Žlutý pes, koncert

13.7. 13:30 Evropský šampionát vozítek s pedály, Hypermarket Globus Pardubice - Parkoviště před Hypermarketem Globus Pardubice

13.7. 16:00 KV Band, Vinotéka Na pergole, koncert

15.7. 19:00 Výběh s Love Them Running Club, Automatické mlýny

16.7. Pravidelné komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny

16.7. 17:00 KV Band, Pardubice, promenádní koncert

16.7. 17:00 Kris + Cube, Restaurace Rosignano, koncert

17.7.–3.8. Czech Open, Výstavní, kongresové a kulturní centrum Ideon, Festival šachu a her

17.7. 18:00 Komentovaná prohlídka výstavy Cecoslovacchia & literárně-umělecká intervence, GAMPA - Galerie města Pardubic

17.7. 19:00 Ecstatic Dance, Everything, tanec

17.7. 21:30 Ježek Sonic 3, před ZŠ Dubina, promítání

18.7. Pravidelné komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny

18.7. 17:00 Komentovaná prohlídka výstavy Sandarmoch, Výstavní prostor Mázhaus

18.7. 19:00 FK Pardubice - FC Viktoria Plzeň, CFG Arena - Stadion Arnošta Košťála, fotbal

18.7. 22:00 Disco Party w/ Paul Bulva, Everything

19.7. 10:00–16:00 10. Dědečkova výstava a Hasičské závody Doubravice, Správa a údržba silnic Pardubického kraje - Doubravice č. p. 98

19.7. 12:00 Limen Overboard 2025, Music club Žlutý pes, koncert

- 9.8. 15:00–23:59 Summer Night Food festival Pardubice vol. 2, Bubeníkovy sady
- 10.8. Sportovní park Pardubice, Park Na Špici, akční i zábavné zakončení akce Sportovní park Pardubice
- 10.8.–16.8. Gizmania Scooter camp 2025 - čtvrtý turnus, Skatepark Pardubice
- 10.8. Pravidelné komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny
- 10.8. 13:00 Prohlídka Pernštejnské truhly, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum
- 10.8. 16:00–18:00 Šansonklub, Vinotéka Na pergole, koncert
- 12.8. 18:00–20:00 Jednorázový kurz v parku: Bav se imprem, Bubeníkovy sady, divadlo
- 12.8. 19:00 Výběh s Love Them Running Club, Automatické mlýny
- 13.8. Pravidelné komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny
- 13.8. 17:00 Podkověnka, Bubeníkovy sady, koncert
- 14.8. 19:00 Komentovaná prohlídka výstavy Českoslovacchia & projekce filmu Žaludek světa, GAMPa - Galerie města Pardubic
- 14.8. 20:30 Žaludek světa, GAMPa - Galerie města Pardubic, film
- 14.8. 21:00 Panda a já, před ZŠ Dubina, film
- 15.8. Pravidelné komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny
- 16.8.–17.8. FK Pardubice FC Baník Ostrava, CFG Arena - Stadion Arnošta Košťála, fotbal
- 16.8. 11:00 Tajný kryt, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, dětská prohlídka krytu civilní obrany
- 16.8. 13:00 Kouzla nejen pro děti - Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie
- 16.8. 13:00 Kryt civilní obrany, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum
- 16.8. 13:00 Letní cena města Pardubic, Dostihové závodiště Pardubice
- 17.8. 16:00–18:00 Pardubická šestka, před restaurací Pernštejnka, koncert
- 18.8.–22.8. Legendy v barvách a pohybu, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, akce pro děti
- 19.8. 19:00 Výběh s Love Them Running Club, Automatické mlýny
- 20.8. Pravidelné komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny
- 20.8. 17:00 1. liga družstev, Plochodrážní stadion
- 22.8. Pravidelné komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny
- 22.8. 17:00–19:00 Josef Sochor, před DK Dukla, koncert
- 22.8. 19:00–22:00 Opékání buřtů na Dubině, Městský obvod III - Dubina - Centrální park
- 22.8. 22:00 Rock & Rap & Rnb W/ Jerroneemo, Everything
- 23.8.–24.8. MČR Freestyle Scooter - CSA, Skatepark Pardubice
- 23.8. 13:00 Kouzla nejen pro děti - Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie
- 23.8. 13:00 Po stopách Pernštejnů v Pardubicích, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, nejceněnější perštejnské stavby
- 24.8. 16:00–18:00 KV Band, před restaurací Na Pergole, koncert
- 24.8. 16:30 Divadlo Minor: Dlouhý, Široký a Bystrozraký + výtvarná dílna, Malaya - centrum jógy - dvorek, divadlo pro děti
- 25.8.–29.8. Magické místo, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, akce pro děti
- 26.8. 19:00 Výběh s Love Them Running Club, Automatické mlýny
- 27.8. Pravidelné komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny
- 27.8. 17:00 Pardubická šestka, Bubeníkovy sady, koncert
- 27.8. 17:00 Pop Stars (Abba + Boney M. Revival), Pardubické letní kino Rebel, koncert
- 27.8. 20:00 Rufus Miller support Kalkata band, Music club Žlutý pes, koncert
- 28.8. 19:00 Komentovaná prohlídka výstavy Českoslovacchia & projekce filmu 2040, GAMPa - Galerie města Pardubic
- 29.8.–30.8. Pardubický festival vína 2025, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum
- 29.8. Pravidelné komentované prohlídky Automatických mlýnů, Automatické mlýny
- 29.8. 17:30 Vila Tour: Lenka Nová, Automatické mlýny - GG - akustický sál, koncert
- 29.8. 22:00 80's 90's & Millenium W/ Linkinč, Everything
- 30.8.–10.10. Alexandra Hrehová: Past-viny II (SK), Divadlo 29 - Klub 29, výstava
- 30.8.–31.8. FK Pardubice Bohemians Praha 1905, CFG Arena - Stadion Arnošta Košťála, fotbal
- 30.8. 10:00–15:00 Beseda s duchovní učitelkou Ivankou Adamcovou - Všechno je dobré!, Dům techniky - Konferenční sál - 1. poschodí
- 30.8. 10:00–20:00 Fopa Art festival, GAMPa - Galerie města Pardubic, akce se po 20:00 hod. přesouvá do Divadla 29
- 30.8. 13:00 Kouzla nejen pro děti - Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie
- 30.8. 17:00 Vernisáž výstavy Alexandra Hrehová: Past-viny II (SK), Divadlo 29 - Klub 29 - malá scéna Divadla 29
- 31.8. 9:00–18:00 Rozloučení s létem, U Stadionu, akce IZS a městské policie
- 31.8. 16:00–18:00 Šansonklub, před restaurací Na Pergole, koncert
- 2.9. 17:00 Lovci lebek, Dům dětí a mládeže Alfa - odloučené pracoviště Delta, přednáška
- 2.9. 19:00 Do nebes!, Východočeské divadlo - Městské divadlo, divadlo
- 2.9. 19:00 Výběh s Love Them Running Club, Automatické mlýny
- 3.9. 18:00 Blázinec boží, Východočeské divadlo - Městské divadlo, divadlo
- 4.9. 18:00–20:00 Talentissimo - Zlatá Pecka 2025, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, koncert
- 4.9. 19:00 Volání rodu, Východočeské divadlo Pardubice - Malá scéna ve dvoře, divadlo
- 5.9. 17:00–19:00 Dechový Orchestr Holice, Dům kultury Dukla - před DK Dukla, koncert

Turistické informační centrum
www.pardubice.eu/turista, mobil 775 068 390,
 e-mail: info@ticpardubice.cz

Pardubice

Město opět zpřístupní úkryt civilní ochrany se zajímavou expozicí

Město Pardubice veřejnosti opět zpřístupní velkokapacitní stálý úkryt civilní ochrany, který má ve svém vlastnictví – tentokrát v sobotu 23. srpna 2025 od 10 do 15 hodin v objektu na adrese Erno Košťála 1012.

Tento stále plně funkční a moderní úkryt, který se nachází na sídlišti Dubina, nabízí nejen prohlídku samotného prostoru a jeho technologií, ale také zajímavou expozici věnovanou jak his-

torii, tak současnosti ochrany obyvatelstva.

Do dnešního dne si úkryt prohlédlo více než 3000 osob, přičemž více než polovina návštěvníků byli žáci pardubických základních škol. Každý zde najde nejen informace o zdrojích rizik na území města, ale také o tom, jak se zachovat v případě vzniku mimořádné události.

Návštěvníci se mohou seznámit s technickým zázemím úkrytu, který

poskytuje ochranu v případě napadení nejen konvenčními zbraněmi, ale i zbraněmi hromadného ničení. Expozice je doplněna o ukázky prostředků profesionální i improvizované ochrany – od materiálu ze 30. let 20. století po nejmodernější ochranné prostředky. Součástí návštěvy jsou také krátké tematické filmy

Připomenuta je i smutná kapitola pardubických dějin – spojenecké nále-

ty v roce 1944, které zasáhly rafinerii, letiště i vlakové nádraží, ale také civilní objekty. Při těchto útocích přišlo o život téměř 300 obyvatel města a jeho okolí. Část expozice je proto věnována i této události – návštěvníci si mohou prohlédnout dobové fotografie zničených částí města a v replice sklepního prostoru si „zažít“ atmosféru náletu z 24. srpna 1944, provedeného 15. leteckou armádou USAAF.

Jiří Kyncl, MAG

Komentované prohlídky města pokračují i v létě

I během letních prázdnin pokračují v Pardubicích oblíbené komentované prohlídky, které každou sobotu od 10 hodin provádějí zájemce městem – ať už jsou místní, nebo turisté.

Každý týden je na programu jiný prohlídkový okruh, takže i ti, kteří už jednu trasu absolvovali, mohou dorazit znovu a objevit

další zajímavosti. Během léta se účastníci podívají nejen do historického centra, ale i do méně známých zákoutí a dozvědí se nové příběhy z historie Pardubic.

Prohlídková sezóna běží až do konce října. Vstupenky je možné zakoupit online na webu města nebo osobně v turistickém informačním centru na třídě Míru.

Program letních prohlídek: 5. července | Stezka Viléma z Pernštejna

12. července | Karanténa: Příběh zapomenutého lazaretu

19. července | Pardubicemi po stopách Silver A

26. července | Pardubické mýty a legendy

2. srpna | Červeňák: výprava do časů železničního vojska | Karanténa: příběh zapomenutého lazaretu

9. srpna | Stezka Viléma z Pernštejna

16. srpna | Pardubicemi po stopách Silver A

23. srpna | Pardubické mýty a legendy

30. srpna | Karanténa: příběh zapomenutého lazaretu

Letní soutěž Děcka v Pardubicích: Uložte ovečky

Pardubice se i letos zapojí do oblíbené prázdninové soutěže České televize Děcko „Uložte ovečky“, která láká děti a jejich rodiče k objevování nových míst po celé republice.

Úkolem soutěžících je pomoci Večerníčkovi najít další úspěšné pohádky. Stačí se vydat na výlet, objevit pohádkovou schránku, zapsat si kouzelné heslo a zapojit se do hry o ceny.

Samolepky, pracovní listy a omalovánky, které jsou součástí hry, jsou k dispozici v Turistickém informačním centru Pardubice.

Více informací a mapu stanovišť najdete na: www.ulozteovecky.cz

Zařazení Pardubic do soutěže není samozřejmostí – Česká televize obvykle vybírá stejná místa opakovaně, takže letošní účast je i potvrzením dobré práce a dlouhodobé aktivity turistického infocentra.

Pleskotův oltář s ostatky patrona bude vysvěcen v září

Práce na nové úpravě interiéru kostela sv. Bartoloměje v Pardubicích podle návrhu architekta Josefa Pleskota pokračují podle plánu. Po nedávném zahájení první fáze úprav, která zahrnovala odstranění zvýšené podlahy presbytáře a průzkum podzemních konstrukcí, se projekt posouvá k dalším klíčovým krokům. Na konci května proběhla důležitá návštěva lomu Vyhnanov, kde byl odsouhlasen vhodný blok pískovce pro výrobu liturgického ostrova. Tato pečlivá volba materiálu zajistí požadovanou kvalitu a estetiku centrálního prvku nového presbytáře. Současné s tím architekty dopracovali návrh ambonu, sedes, svícnu a procesního kříže. Tyto nové prvky harmonicky doplní celkovou liturgickou krajinu a vytvoří jednotný a ucelený prostor.

Významnou a radostnou zprávou také je, že se díky vstřícnosti Pražského arcibiskupství podařilo získat ostatky sv. Bartoloměje, patrona kostela. Vzácné relikvie pocházející ze sbírek Karla IV. budou vloženy do tělesa nového oltáře. Tento akt symbolicky propojí historické koře-

ny kostela, sahající až do doby Karla IV. a prvního pražského arcibiskupa Arnošta z Pardubic, s jeho současnou podobou. Oba tyto velikáni české historie měli k duchovním základům země hluboký vztah. Přítomnost ostatků patrona tak prohloubí duchovní význam nového oltáře a celého kostela.

Součástí celkové úpravy bude i obnova výmalby spodní části presbytáře. Klíčová fáze projektu – osazení pískovcových prvků – je plánována na přelom července a srpna. Těsně před jejich instalací

bude pod novou podlahu presbytáře uložena schránka s listinou dárců, jako trvalá připomínka všech, kteří přispěli k realizaci tohoto mimořádného díla.

Kostel sv. Bartoloměje bude během letních měsíců, kdy budou probíhat instalační práce, uzavřen pro veřejnost. Věříme, že se podaří naplánované práce stihnout včas a v požadované kvalitě a těšíme se na slavnostní vysvěcení prostoru plánované na 21.9.2025. Děkujeme všem dárcům za dosavadní podporu.

Lukáš Pavlík, architekt

Kalyňa jako místo poznání

Komunitní centrum Kalyňa, které vzniklo na pomoc ukrajinským uprchlíkům v jejich integraci do českého prostředí, nabízí mnoho možností využití. Nejnovějším projektem jsou fotografické workshopy, podpořené městem Pardubice. Workshopy jsou určeny mladým lidem od 14 let, kteří se chtějí naučit nebo zlep-

šit své fotografické dovednosti. Účastníci si budou sami vybírat a objektivem zachycovat témata, která jsou pro ně zajímavá a důležitá. Projekt bude probíhat až do konce roku 2025 pod odborným vedením mentora z Univerzity Pardubice. Účast na workshopech je bezplatná a přihlásit se je možné na info@kalyňa.cz.

V Kalyně si ale na své přijdou i další, od rodičů s nejmenšími dětmi až po seniory. Novinkou podzimu 2025 budou kurzy efektivního rodičovství. A jak se daří v Kalyně napomáhat ke zmíněnému cíli – integraci Ukrajinců? Úspěšně! Jedním z těchto příkladů je Yaropolk Rukavitsyn z Kyjeva, který nyní studuje na anglickém

gymnáziu v Pardubicích. Jeho aktivní zapojení do programů Kalyny a chuť učit se nové věci inspiruje i další. Kalyňa tak dokazuje, že integrace není jen o překonávání překážek – je především o vytváření příležitostí, které mohou rozvinout potenciál každého člověka. Více na www.kalyňa.cz

Petra Srdínková, ředitelka Kalyny

Cestou k modernímu městu – seriál muzea o architektuře

Volnočasová architektura v Pardubicích – stadion i sokolovna

Areál Celostátní výstavy tělesné výchovy a sportu v roce 1931. Foto: archiv VČM.

Rozvoj Pardubic si ve 20. století čas-
to spojujeme s rozsáhlou průmyslovou
výrobou a bytovou výstavbou. Moderní
společnost ale ke svému růstu také po-
třebovala infrastrukturu pro volnočasov-
é aktivity. Z toho důvodu jsme letní díl
muzejního seriálu Cestou k modernímu
městu věnovali architektuře spojené se
sportovním využitím obyvatel Pardubic.

Za jednu z klíčových institucí spoje-
ných s organizovaným sportem můžeme
označit místní Sokol. Ten se již od svého
založení v roce 1868 soustavně snažil
postavit sokolovnu, dlouhá léta ale mu-
sel využívat různá provizoria ve školních
budovách a letní cvičiště Na Olšinkách.
Na lepší časy se začalo blýskat v roce
1905, kdy Sokol inicioval vyhlášení ve-
řejné architektonické soutěže na stav-
bu tělocvičny. Tehdy se ještě počítalo

s umístěním budovy v těsném centru ne-
daleko později realizované stavby měst-
ského divadla. Z bohatě obesané soutě-
že, do níž autorské týmy poslaly na 61
návrhů, nakonec vítězně vzešel projekt
roudnického architekta Jana Brodského.
Ten se však z ekonomických důvodů ne-
realizoval.

V závěru roku 1912 město Sokolu
postoupilo pozemek v lokalitě Na Olšin-
kách, ale stavba se dále oddalovala, což
ještě umocnila první světová válka a po-
válečná inflace, která znehodnotila vět-
šinu sbírek na stavbu. Až architektonic-
ká soutěž z roku 1921 a konečné svěření
projektu autorskému duu Václava Šan-
trůčka a Antonína Mendla přineslo na-
ději na realizaci. Podle návrhu pražských
architektů postavil objekt monumentál-
ní, moderně klasicistní Sokolovnu mezi

léty 1922 až 1923 místní stavitel Fer-
dinand Potůček starší. Ten stejně jako
většina představitelů společenské elity
města patřil mezi členy tohoto spolku
a zároveň ho v letech 1906–1917 vedl
jako starosta. Reprezentativní chrám
sportu se veřejnosti otevřel při župním
sletu v červnu roku 1923. Kromě cvičeb-
ních sálů zde Šantrůček s Mendlem také
navrhli spolkové místnosti s archivem,
pokladnu, bufet, jeviště, skladiště a čí-
tárnu s knihovnou. Budova je ke svému
původnímu účelu využívána dodnes.

Další objekt spojený s hygienickou
a sportovní funkcí chtělo již o dva roky
později postavit také město. Tomu to-
tiž nevyhovovaly dosavadní malé lázně
a chtělo zřídit novou, především mo-
derní budovu na rohu dnešní Sukovy
a Sladkovského ulice. Samotné přípravy
a vyhlášení veřejné architektonické sou-
těže vyvrcholily až na přelomu let 1929
a 1930. Porota jako nejzdařilejší vybrala
funkcionalistický návrh pražských archi-
tektů Ferdinanda Balcárka a Karla Koppa.
Kvůli problémům s financováním a likna-
vostí místní radnice se však nepodařilo
tento chvályhodný záměr uskutečnit.

Celá třicátá léta se hledaly různé
cesty k realizaci včetně možnosti zřídit
nové říční lázně. Nakonec se záměru ujal
v Pardubicích dobře známý architekt Ka-
rel Řepa, který už projektoval v nové lo-
kalitě Na Olšinkách. Ani jeho progresivní
návrhy však město nerealizovalo, a tak
si musely Pardubice počkat až do roku
1964, kdy vznikl plavecký bazén od míst-
ního Stavoprojektu.

Poslední výrazný příklad volnočasov-
é architektury z meziválečného období
najdeme na západním okraji Týršových
sadů. Zde v rámci rozsáhlého areálu tě-
lovýchovné výstavy vznikl také letní sta-
dion. Družstvo pro zřízení sportovního
stadionu v Pardubicích zvolilo pro tento
úkol architektonické duo Karla Řepy
a Ferdinanda Potůčka mladšího. Ti se
rozhodli v souladu s dobovými trendy pro
účelnou stavbu, z níž podle avantgard-
ních představ vycházela krása. V rámci
funkcionalistického tvarosloví pojali
malou i velkou tribunu, které se staly zá-
kladem pro vymezení klopené dráhy pro
cyklistické i motocyklové závody.

Areál postavený mezi léty 1930
a 1931 mohl pojímat až 15 tisíc divá-
ků a představoval tak výrazný zásah
do stavební struktury centra města.
Přestože v současnosti vidíme již pouze
torzo původního architektonického zá-
měru, stále jsou patrné některé kvalitní
umělecké detaily.

Více si o volnočasové architektuře
Pardubic můžete přečíst v publikaci Ces-
ta k modernímu městu, kterou vydalo
Východočeské muzeum. K dispozici je
znovu od května v muzejním e-shopu
a na pokladně Zámku Pardubice. Nebo
přijďte na komentovanou prohlídku Vo-
lnočasová architektura centra Pardubic
v sobotu 9. srpna od 13 hodin, vstupen-
ky zakoupíte na vcm.cz/navstivte-nas/akce/volnocasova-architektura-centra-pardubic nebo na pokladně zámku.

Matěj Bekera, historik

Východočeské muzeum - Zámek Pardubice

Léto na zámku bude plné fantazie, hudby, divadla i střelby z kanonů

Léto je v plném proudu a s ním přichází
i pestrý program, který připravilo Východo-
české muzeum na Zámku Pardubice. Čeka-
jí vás výstavy plné kouzelné imaginace, di-
vadelní festival pod širým nebem i oblíbené
historické akce pro celou rodinu. Vydejte
se za kulturou, zábavou a poznáním!

Imaginárium – svět fantazie na dosah

Až do konce letních prázdnin láká na zá-
mek velkolepé Imaginárium, svět vytvoře-
ný výtvarníky, loutkáři, divadelníky a přáteli
Divadla bratří Formanů. Výstava je hravá,
interaktivní a okouzluje – určená dětem
i dospělým, kteří se nebojí ponořit do taju-

plného labyrintu kulís, mechanických her,
loutek a výtvarných objektů. V duchu mo-
tta „Pardubice – město sportu“ se v Im-
agináriu potkáte i s „Malou pardubickou“ či
originálním knedlíkovým fotbálkem.

Krajina naruby – zamyšlení nad pro- měnami přírody

Novinkou je venkovní panelová výsta-
va Krajina naruby, od 22. července volně
přístupná na valech. Přinese jedinečný
pohled na vztah mezi přírodou a lidským
zásahem do krajiny – od regulací toků přes
odvodnění až po velkoprošné zemědělství.
Více se dozvíte prostřednictvím QR kódů,
které odkazují na krátká vysvětlující videa.

Střelení u pernštejských kanonů – historie naživo

Ve středu 6. srpna od 14 hodin se zá-
mek promění v dějiště oblíbené vojensko-
historické akce Střelení u pernštejských
kanonů. Těšit se můžete na salvy z do-
bových zbraní, práci puškařů, šermířská
vystoupení, dravé ptáky i aktivity pro děti.
Desátý ročník přinese i oblíbenou dílnu me-
číře a platněře, výrobu rytířských masek
a krabičky na poklady nebo opičí dráhu pro
odvážné rytíře.

Branný den v krytu – zážitková his- torie trochu jinak

A pokud váš zajímá vojenská technika

a civilní obrana, nenechte si ujít Branný
den v krytu v sobotu 9. srpna. Nabídne
výjimečný pohled do nedávné historie
a zážitkovou formou přiblíží civilní obranu
v době studené války i v současnosti. V 10
hodin začíná branný den pro děti. Ve 13, 15
a 17 hodin jsou připravené zážitkové pro-
hlídky, při nichž si prohlédnete si dobové
vybavení a zjistíte, jakým způsobem byl
kryt v zámeckých valech tajně vybudován.
Vstup je zdarma, na prohlídky je nutná re-
servace.

Aktuální informace a vstupenky najde-
te na www.vcm.cz.

Kateřina Procházková, mluvčí VČM

Křížovka o ceny

Křížovky roku 2025 se vztahují k seriálu VČM Cestou k modernímu městu.

Status Pardubic jako města sportu plně potvrdila obrovská Celostátní výstava tělesné výchovy a sportu, která přitáhla za čtyři měsíce na 980 000 návštěvníků do areálu funkcionalistických pavilonů v Tyršových sadech. Dalších 265 000 lidí se přijelo podívat na různá sportovní klání a doprovodné akce na **(TAJENKA)** a závodistiště. Výstavní společnost připravila široký kulturní program a bohaté zázemí. V roce 1931 jste pod zámkem a na valech mohli najít poštu, telefon, rozhlas, trafiky, mlékárnu, uzenářství, restaurace, výběh se zvířaty, výstavní panorama nebo dokonce skautský tábor. Pardubice se na pár měsíců staly jedním z center republiky. Akce měla také rozsáhlou celorepublikovou propagační kampaň včetně vlastního zpravodaje s 18 vydanými čísly.

Znění tajenky nám pošlete do data příští uzávěrky poštou nebo elektronicky na adresy uvedené v tiráži na straně 20. Tajenka z minulého čísla: **NEVYHOVUJÍCÍ**. Výhercem se tentokrát stal pan Pavel Cimbál. Cena od města Pardubice je připravena k vyzvednutí po e-mailové / telefonické domluvě na Pernštýnském náměstí.

AUTOR: JIRKA KŘÍŽOVKA ZVOLÁNEK	KRUHY NA POLÉVCE	VRCHNÍ ČÁST SPORÁKU (PLOTNA)	PRIMÁT	ČISTÍČ KOMÍNŮ	 Pardubice	VELKÝ OŘECH	SYMETRÁLA	ZNAČKA SAMARIA	 Pardubice	VRHNOUT KOŤATA	ČÁST VĚTY	ZLÝ ČLOVĚK
OPUCHLINA					ZPĚVNÝ PTÁK				VÝCHOD (NĚMECKY)			
VELITEL VOJENSKÉHO TÁBORA					2X4 ČÁSTEČNĚ ODLÍT				SLONÍ ŠPIČÁKY SIFON			
ZNAČKA HLINÍKU			TRÁPENÍ KULKA					MOUČNIVKA SESTRA TETY				
 Pardubice	DÝMKA	SKLAD OBILÍ AFRIČAN					LODNÍ HÁK ČÁST AKCIE					
TAJENKA												
USUŠIT HADREM						DUSÍK (RUSKY) HLAS HOLUBA					RUSKÝ VLÁDCE	NEJVYŠŠÍ KARTA
LÉK (SLOV.)					OVlivňování ZNAČKA ARSENU					ZN. CERU KARETNÍ VÝRAZ		
DOKOLA (BÁSNICKY)				ČÁST NEMOCNICE				VÁPENCOVÁ OBLAST				
TISKOVÁ AGENTURA RAKOUSKA				INIC. BÁSNÍKA NEUMANNA				LETADLO				

Festival šachu a her Czech open začne co nevidět

Ve dnech 17. července až 3. srpna se v Pardubicích opět sejdou milovníci šachu a deskových her. Již 36. ročník mezinárodního festivalu šachu a her CZECH OPEN 2025 je zařazen mezi nejvýznamnější akce v našem městě, tzv. Pardubické tahouny. Festival se uskuteční kongresovém centru Ideon. Očekává

se účast několika tisícovek hráčů z více než 50 zemí.

Pro diváky bude vstup po celou dobu festivalu zdarma. O prvním víkendu 18.- 20.7. budou probíhat soutěže v celé řadě her – mj. bridži, dámě, piškvorkách, sudoku a logice. V tomto termínu proběhne i atraktivní soutěž ve skládání Rubikovy kostky.

Součástí festivalu budou desítky turnajů. Nejvýznamnější z nich je velmistrovský šachový turnaj PARDUBICE OPEN. Na jeho startu uvidíme mj. dvojnásobné vítěze festivalu Rumuna Nisipeanu a Ukrajince Korobova, vítěze z roku 2019 Jiřího Štočka, nejlepšího slovenského šachistu Jerguše Pecháče a desítky dalších velmistrů a meziná-

rodních mistrů. Vítězství PARDUBIČTÍ TAHOUNI z loňského roku bude obhajovat teprve patnáctiletý Václav Finěk, největší talent českého šachu.

Podrobné informace o programu, výsledcích a novinkách najdete na adrese www.czechopen.net.

Jan Mazuch, ředitel festivalu

**PARDUBIČTÍ
TAHOUNI**
Magnet na akce

Juniorské tenisové naděje změří síly na kurtech pod zámek

Již tradičně se i letos uskuteční prestižní tenisová sportovní událost 98. ročníku Pardubické juniorky – Mistrovství České republiky v kategorii staršího dorostu, a to ve dnech 9. – 15. srpna. Tento prestižní juniorský tenisový turnaj je tradičním vrcholem domácí juniorské tenisové sezóny, a také důležitým milníkem v kariéře mnoha mladých tenistů a tenistek, kteří bojují o titul národního šampiona.

Turnaj se v našem městě, na dvorcích LTC Pardubice, koná již od roku 1926, s výjimkou dvou let 1928 a 1952, a řadí se tak

mezi nejstarší juniorské turnaje svého druhu nejen u nás, ale i v Evropě. Pardubická juniorka má v českém sportovním tenisovém kalendáři výjimečné postavení. Po téměř stoleté historii zůstává místem, kde se setkává špičkový tenis, nadšené mládež a odkaz významných osobností, které touto soutěží prošli.

Vítězi nebo účastníky Pardubické juniorky se v minulosti stali hráči, kteří proslavili československý, resp. český tenis, wimbledonští vítězové Jaroslav Drobný, Jan Kodeš, Martina Navrátilová, Jana Novotná

a Petra Kvitová, grandslamoví vítězové a také světové singlové jedničky, Martina Navrátilová, Karolína Plíšková a Ivan Lendl. Turnajový triumf si také připsal Miloslav Mečíř, olympijský vítěz dvouhry z LOH 1988 v Soulu. Namátkou mohu jmenovat další hvězdy světového tenisu jako Tomáš Šmíd, Pavel Složil, Hana Mandlíková, Petr Korda, Tomáš Berdych a ze současných hráčů Jiří Lehečka, Karolína Muchová, Barbora Krejčíková, Kateřina Siniaková a nastupující generace jako Jakub Menšík, Linda Nosková a další. Vstup na akci je

zdarma a srdečně jsou zváni fanoušci tenisu i široká veřejnost.

Datum konání:

9. – 15. srpna

Finále:

Dvouhra dívek: předpoklad zahájení v 10:30 hodin

Dvouhra chlapců: předpoklad zahájení ve 12:30 hodin

Další informace najdete na stránkách www.pardubickajuniorka.cz

Miroslav Máslo, ředitel Juniorky

**PARDUBIČTÍ
TAHOUNI**
Magnet na akce

Nové trolejbusy s celovozovou klimatizací zvýší komfort cestování

Před začátkem letních prázdnin převzal Dopravní podnik města Pardubic osm nových bateriových trolejbusů Škoda 32Tr. Tyto vozy byly pořízeny díky spolufinancování Evropskou unií v rámci projektu Pořízení trolejbusů pro Dopravní podnik města Pardubic a.s. „Cestující tento typ vozů již důvěrně znají. V našem vozovém parku jsou v moderním designu karoserie od roku 2019, kdy jsme pořídili prvních pět kusů. V roce 2023 následovalo dalších deset trolejbusů, které už

byly vybaveny trakčními bateriemi. Díky nim je možné obsloužit i úseky, které nejsou zatrolejovány,” říká ředitel dopravního podniku Tomáš Pelikán.

U nově pořizovaných vozidel je dnes samozřejmostí nízkopodlažní provedení a celovozová klimatizace, která je v horkých letních dnech obzvláště vítaná. Cestující si také oblíbili širokouhlý informační displej ve střední části vozidla, který zobrazuje přestupní možnosti a aktuální zpoždění. Pro větší bezpečnost cestujících je interiér

vybaven kamerovým systémem. Exteriér trolejbusů je zpracován v jednotné grafice dopravního podniku – s charakteristickými červenými pruhy a logem společnosti.

Tradicí, která se udržuje již řadu let, je pojmenovávání vozidel. Na vnější straně pod bočním oknem řidiče se dosud objevovala jména vítězů koní Velké pardubické, spolu s rokem jejich vítězství. Za téměř 150letou historii tohoto slavného dostihu bylo zaznamenáno 102 vítězů. Někteří koně zvítězili opakovaně, a proto se jejich jména

objevila na celkem 80 vozidlech. V roce 2023 však byla tato jména vyčerpána. Po zvážení zvítězil nový nápad pojmenovat trolejbusy po nejjasnějších hvězdách viditelných ze Země. TCestující se tak mohou v Pardubicích svězt například trolejbusem se jménem Sirius ze souhvězdí Velkého psa – a třeba se při té příležitosti dozvědět, že existuje také souhvězdí Lodního kýlu, v němž září druhá nejjasnější hvězda oblohy – Canopus.

Jitka Zelenková, mluvčí DPMP

Jubilejní 10. ročník Dědečkovy výstavy a oslavy 100 let SDH Doubravice!

Letos je tomu přesně 100 let, co byl v roce 1925 založen sbor dobrovolných hasičů v Doubravici, a to z důvodu zajištění ochrany obyvatel po spuštění provozu podniku Explosia Semtín. Tento hasičský sbor působí v Městském obvodu Pardubice VII, části Doubravice, dodnes. Touto cestou Vás srdečně zveme na hasičské závody a s tím spojené oslavy 100. výročí doubravických dobrovolných hasičů při příležitosti pořádání jubilejního 10. ročníku Dědečkovy výstavy historických traktorů,

strojů a stabilních motorů. Akce se koná v sobotu 19.7.2025 od 10.hod v areálu Správy a údržby silnic v Doubravici, č.p. 98. Připraven je pestrý program v podobě představení hasičské techniky, ukázky netradičních požárních útoků a další překvapení. Dědečkova výstava, pořádaná nadšeným sběratelem Tomášem Doležalem st. a jeho týmem, Vám nabídne jak přehledku traktorů, stabilních motorů, motocyklů a aut, tak dalších strojů, a to i od zahraničních vystavovatelů. Stroje

a stabilní motory zde vystavované, jsou pro jejich majitele opravdovou vášní a sejdou se zde se, aby navzájem pohovořili a předali své zkušenosti dál. S nezměrnou úctou a respektem uvádí sběratelé tyto, některé velmi staré skvosty, opět do chodu a pořádáním této akce vzdáváme hold našim předkům. Dále bude ke shlédnutí práce starých motorových pil a uměleckého kováře. Součástí akce je i burza náhradních dílů. Pro děti je připraven dětský koutek a také traktor-vláček, který Vás

i děti proveze celým areálem. Během celé akce se můžete občerstvit ve stánku, kde jsme na vás připraveni. Výstavu symbolicky zakončuje zvukná spanilá jízda ulicemi Doubravice, která skutečně na chvíli zastaví čas a bez které by to zkrátka už nebylo ono. To však není vše, akci završí koncert kapel KRIS a PITRILON DDR, na které máte po zakoupení vstupenky na výše zmíněnou akci vstup již zajištěn. Více na www.dedeckovavystava.cz.

Tomáš Doležal, pořadatel

Devět dní plných sportu i rodinné pohody opět na soutoku

**PARDUBIČTÍ
TAHOUNI**
Magnet na akci

Už podeváté ožije park Na Špici a jeho okolí sportem i vzděláváním. Sportovní park Pardubice 2025 nabídne od 2. do 10. srpna pestrý program pro děti, dospělé i celé rodiny. Tradičně se představí desítky sportovních klubů z celého regionu, chybět nebudou populární hromadné běhy, oblíbený závod Suchou nohou přes Labe, tematické dny ani kulturní program. Kromě soutoku se bude sportovat také v nedalekých Automatických mlýnech, ve vzdělávacím centru Sféra čeká návštěvníky kromě atraktivního přiblížení vědy také řada netradičních, ale velmi zajímavých pohybových aktivit.

Sportovní park se stal největší sportovní událostí léta pro rodiny z celého Česka. Základní myšlenka zůstává a funguje bezvadně – objevit skryté talenty, rozvíjet vztah ke zdravému pohybu a v září mít v pardubických klubech a tělovýchovných jednotách nové sportující děti. Sportovní park má ale význam také z pohledu návštěvnosti Pardubic a láká rodiny z celé republiky – téměř 70 procent návštěvníků je mimopardubických, což se pozitivně projevuje i v návštěvnosti města.

„Sportovní park je jedna velká sportovní rodina. Moc si vážíme spolupráce s kluby a tělovýchovnými jednotami, kterých je letos více než šedesát. Jsme vděční také za spolupráci se všemi partnery – společně se nám daří dostávat děti i dospělé ke sportu, objevovat skryté a nové talenty a probouzet zájem o pohyb v nejrůznějších formách. Jsme mile překvapeni, jak se rok od roku vylepšuje aktivace firem, jaké zábavné i dobrodružné aktivity firmy vymýšlejí a tím velmi obohacují náš program,“ uvedl manažer projektu Pavel Stara. „Zájem ze strany sportovních klubů je i letos velmi vysoký, a tak můžeme ná-

vštěvníkům nabídnout několik sportovních novinek – například gymnastiku, cheerleading nebo balet. Právě tyto aktivity výrazně rozšiřují pohybovou nabídku především pro dívky, které sice rády vyzkoušejí různorodé sporty, ale dlouhodobě nejvíce tíhnou k tanečním a estetickým aktivitám,“ dodává Pavel Stara.

S rostoucím zájmem veřejnosti i klubů jsme letos navýšili počet stánovišť – z 19 na 24 pevných a k tomu ještě 5 variabilních. Spolu s tím jsme upravili systém odměn pro děti: za sportování na 14 stánovištích děti získají diplom, za 18 pak medaili.

Loni pořadatelé s úspěchem zavedli částečný „cashless“ provoz, letos se pořadatelé rozhodli pro plně bezhotovostní provoz celého areálu co do placení služeb, prodejních stánků a aktivit. „Na všech stánovištích i u stánků bude možné platit klasickou platební kartou. Na pokladnách si navíc návštěvníci budou moci pořídit naši přednabitou kartu s libovolným kreditem – a pokud ho během návštěvy nevyčerpají, nevyužitá částka jim bude vrácena,“ vysvětluje manažer projektu Pavel Stara.

Kromě tradiční cateringové zóny v zadní části areálu Na Špici bude k dispozici také oblíbená fanzóna s pódiem a LED obrazovkou, která letos nabídne ještě větší komfort a dokreslí atmosféru aktivitám ve fanzóně, kde si návštěvníci mohou vychutnat kávu i další nápoje v příjemném prostředí.

Soutěže, balón i stužky „lásky“ ve mlýnech

Ve spolupráci se vzdělávacími institucemi, jako je centrum Sféra nebo Gočárova galerie, zde vzniknou vzdělávací a zážitková stánoviště propojující svět sportu, vědy, architektury i kultury.

Loňské zapojení vzdělávacího centra Sféra mělo velmi dobrý ohlas. I letos zde bude připravený pestrý sportovní vzdělávací program – kromě hlavního sférického stánoviště před budovou SFÉRY nabídneme i druhé, na terase, s aktivitami pro děti. V průběhu týdne si tu návštěvníci budou moci vyzkoušet tvořivé dílny zaměřené na práci s textilem a kovem nebo zábavné pokusy z chemie a fyziky. A ve stínu terasy čeká na děti zábavná a hravá „opičí dráha“ – skákací panák, guma, hod na cíl, švihadlo nebo bludiště.

„Jedním z vizuálních vrcholů týdne bude vznik proutěného balónu přímo před budovou SFÉRY. Balón bude vznikat před očima návštěvníků pod vedením mistra řemesla Tomáše Moravce. Každý se může zapojit – a hotový balón se pak stane dominantou víkendového programu na hlavním pódiu Sportovního parku. Zajímavou novinkou bude i instalace přání inspirovaná zámečky lásky na mostech v Paříži či Římě. Při předání medaile dostanou účastníci památeční stužku. Na ni mohou napsat vzkaz, přání nebo myšlenku a zavěsit ji u budovy na zábradlí. Vznikne tak společné barevné dílo – vlna vzkazů, která bude žít s námi po celý Sportovní park,“ zve k návštěvě mlýnů ředitel tamního centra Sféra David Koppitz.

Během prohlídky návštěvníci zažijí jedinečnou a autentickou architekturu budovy, nasají jedinečnou atmosféru plnou tvořivosti a poznání, nahlédnou do moderně vybavených laboratoří a dílen a seznámí se s fascinujícím zařízením Science on a Sphere – „živou koulí“ pro vizualizaci vědeckých dat. Komentované prohlídky vzdělávacího centra Sféra budou probíhat 2× denně od 2. do 8. srpna.

„Foxconn Česká republika se stal součástí Pardubic před 25 lety. Za tu dobu jsme jako firma výrazně vyrostli, vyspěli a zdomácněli. A právě proto, že jsme pevnou součástí Pardubic již čtvrt století, je naší povinností město také podporovat. I proto jsme významnými a hrdými partnery mnoha místních akcí – od hokeje, basketbalu, fotbalu, přes různé společenské události jako např. Městské slavnosti, až po podporu jednotlivců, kteří pomoc potřebují. Sportovní park patří k vrcholným projektům, u kterých jsme opravdu hrdí, že můžeme být hlavním partnerem, protože stejně jako my vyrostli, vyspěl a zdomácněl. Jedná se o jedinečnou akci, která dává dětem prostor vyměnit svět

počítačů, mobilů a tabletů za sportovní aktivity podobnou zábavnou formou.

Tým, který Sportovní park organizuje, do něj opravdu dává své srdce a pozitivní náladu je cítit na každém kroku, když procházíte parkem Na Špici,“ uvedla Radka Svobodová, manažerka Compliance, PR a komunikace společnosti Foxconn Česká republika a doplnila: „Jsme rádi, že i v letošním roce je součástí Sportovního parku Foxconn Run, který nejenže protáhne těla mnohým sportovcům, ale především pomůže finanční částkou 50 000 Kč těm, kteří bojují s nepříznivým osudem. V letošním roce obdrží tento dar 14letý Matýšek, který trpí od narození autismem. V 11 letech se kromě jiných zdravotních komplikací začaly objevovat sebepoškozovací ataky. Pohybuje se prakticky pouze na vozíku a peníze by rodina ráda využila na zakoupení kompenzačních pomůcek.“

Sportovní park Pardubice je součástí Programu Pardubických tahounů, v jehož rámci město zajišťuje tříletou finanční a marketingovou podporu pro významné události s nadregionálním přesahem. Kompletní program bude zveřejněn v polovině července na www.sportovnipark.cz a na facebookové stránce akce.

Zpřesťete si srpen v Pardubicích v krásném parku u soutoku dvou řek!

Program Sportovního parku Pardubice 2. – 8. srpna 2025 9:00 – 18:00

1. 8. 17:00 Zahajovací průvod městem s vlajkami
 2. 8. Zažij město (den Služeb města Pardubic), park Na Špici
 3. 8. Gladiátor Race Pardubice, překážkový běh, park Na Špici
 5. 8. Den s Integrovanou záchranou službou, park Na Špici
 6. 8. Foxconn Run, charitativní běh pro běžce všech kategorií, park Na Špici
 7. 8. Den s Městskou policií Pardubice, ukázka výcviku služebních psů a koní, park Na Špici
 - Párty odpoledne pro děti, park Na Špici
 8. 8. Suchou nohou přes Labe, park Na Špici
 9. 8. Barvám neutečeš, běh s hromadným startem barevnými zónami, park Na Špici
 10. 8. Jdeme do finále!, park Na Špici
- www.sportovnipark.cz

Toulky historií Pardubic

... ptáme se pardubického historika Františka Šebka

Matiční jezero s objektem Rybárny na pohlednici ze 20. let 20. stol. (archiv autora).

Po delší době budu v Toulkách zase reagovat na dotazy čtenářů, i když v daném případě to označení „čtenář Radničního zpravodaje“ asi nesedí. V závěru jarního semestru a před začátkem zkouškového období se mě na univerzitě jedna naše studentka zeptala, proč se říká jezeru u Bubeníkových sadů „Maťák“. Usoudil jsem, že to může být zajímavé téma pro prázdninové Toulky.

„Maťák“, neboli Matiční jezero, navazuje na jižní hranici Bubeníkových sadů a táhne se obloukem podél dnešního toku Chrudimky dále na jih až k hraničním ulicím U Kamenné vily. Tam a na začátku u Bubeníkových sadů je mezi Chrudimkou a „Maťákem“ vždy jen úzká šíje. Prostranství, které za ní vyplňuje zmíněný oblouk, dělá dojem, jako by šlo o ostrov – jak to vnímali i naši předkové na začátku 20. stol. Na „ostrově“ vyniká restaurace Na Staré Rybárně, která bude v našem vyprávění ještě hrát svou roli.

Matiční jezero je ve skutečnosti zbytek původního koryta Chrudimky, vzniklý při regulaci řeky, prováděné zde v letech 1910–1911. Je to její slepé rameno. Regulace Chrudimky na katastru Pardubic byla přidruženou akcí k regulaci Labe, což byla technicky velice náročná a pro život města významná věc. Už v 80. letech 19. stol. se města ve východních a středních Čechách, ležící na Labi, hlásitě ozývala s požadavkem regulace Labe. Škody na polích a v městské zástavbě, způsobované opakujícími se velkými povodněmi, byly pocítovány s čím dál

větší nevolí, úměrně růstu měst, pokroku v zemědělství i v životě venkova. S tím kontrastovaly vládou podnikané akce směřující k úpravě některých řek v rakouských zemích, v Čechách při splavnění Vltavy a Labe od Mělníka směrem do Německa. Města na středním Labi svá zpočátku roztržštěná volání po nápravě sjednotila roku 1899 založením Středolabského komitétu. Až roku 1901 se podařilo schválit vodní zákon, který mj. obsahoval i závazek státu provést také regulaci středního toku Labe. Jenomže uskutečnit to předpokládalo podstoupit politickou bitvu při sestavování zemského rozpočtu (německá část politického spektra na zemském sněmu argumentovala např. tím, že záměr přinese prospěch leda jen části země osídlené vesměs českým obyvatelstvem a německojazyčné kraje z toho nebudou mít žádný užitek). Odpor se podařilo překonat až při jednání o zemském rozpočtu na rok 1906. Pro vyprojektovaný úsek regulace Labe u Pardubic se následně vybral zhotovitel a začaly složité přípravné práce; vlastní regulace zhruba na úseku od soutoku s Chrudimkou až k Rosicím nad Labem proběhla v letech 1908–1909. Na to navázaly regulační práce na Chrudimce od soutoku s Labem až k úseku pod Vinicí, které se uskutečnily v letech 1909–1911. Projekt se musel ještě v průběhu upravit, když vedení města prosadilo, že u Bělobranského náměstí se na pravém břehu řeky postaví hydroelektrárna. Přes ulici naproti ní se potom s podporou města rozhodli vlivní bratři Winternitzové postavit moderní velkomlýn (1910–1911). V zájmu dosažení potřebné síly vodního toku pro hydroelektrárnu bylo třeba učinit některé změny původního záměru. Zaspán měl být tzv. Pernštýnský kanál, napájený vodou z Chrudimky a protékající městem, a zrušeny na něm všechny mlýny. Mlýny byly zrušeny, ale kanál – pro odpor části veřejnosti a odborníků – byl jen výrazně redukován (dnes už je to ale jen troska původního vodního díla). U nového železného mostu za Bělobranským náměstím a u hydroelektrárny se instaloval unikát-

ní pohyblivý jez (zrušen byl v 60. letech 20. stol.). Na pozadí těchto jednání a prací se uskutečnily výkopové práce pro nové koryto Chrudimky, které prořezalo prostor Na Olšinkách, kde se roku 1903 konala velkolepá Východočeská hospodářská výstava, napřímilo svůj tok a z původní zátočiny se stalo slepé rameno. Z území mezi ním a novým korytem řeky se stal „ostrov“.

Na radnici se nejprve uvažovalo, že se vzniklé slepé rameno zasype. Městská rada ale už v listopadu 1911 přišla na to, že je v zimě bohatým zdrojem ledu, který lze zpeněžit. V režii města se tu potom provozovalo pro zájemce za určitý poplatek ledování. Navozit dostatečné zásoby ledu do sklepů všech hostinských, řezníků i mnoha větších domácností (nebyly ledničky!) bývala totiž ještě před jarním táním starost mnohých.

Vzniklé romantické zákoutí ostrova a jezera kromě toho lákalo k pořádání společenských a kulturních akcí. A tu záhy vstoupila do hry pardubická odbočka Ústřední matice školské (ÚMŠ). Matice si „ostrov“ od města pronajala a začala zde provozovat své aktivity. Tím vzniklo pojmenování Matiční ostrov a odtud přešlo i pojmenování na jezero – Matiční jezero, zkráceně „Maťák“. Matice tu nechala postavit zázemí připomínající pavilony na někdejších výstavištích. Slavnostní otevření provozu matičního ostrova se konalo 6. srpna 1913 velkou večerní slavností s lampiony, zpěvem a za účasti zástupců mnoha spolků a městských celebrit.

ÚMŠ bylo sdružení založené v Praze v listopadu 1880. Jeho vznik měl zajímavé pozadí. Ministerský předseda Rakouska (tzv. Předlitavska) E. Taaffe se roku 1879 pokusil v Čechách prosadit vyrovnání práv Čechů a Němců a v květnu 1880 ministr Karl von Stremayr zrovnoprávněl češtinu a němčinu u soudů a politických úřadů. To vzbudilo prudký odpor u německojazyčného obyvatelstva. V reakci na to vznikl spolek Deutscher Schulverein, který měl bránit čechizaci německých dětí. ÚMŠ vznikla jako jeho protiváha s cílem odvrátit germanizaci českých dětí. V tomto boji o „duši národa“,

zvláště na obecných školách, ÚMŠ získávala prostřednictvím řady zakládaných místních odboček příspěvky od četných dárců a financovala potom vznik nebo podporu případně ohrožených českých škol na německojazyčném území apod. ÚMŠ získala ve veřejnosti veliký ohlas. Mezi jejími členy se objevovala jména významných osobností české kultury, vědy i politiky. Agilní odbočka ÚMŠ v Pardubicích vznikla už roku 1883 (téhož roku založili odbočku též v Hradci Králové). Zaměření a priority ÚMŠ se později různě transformovaly. Roku 1941 přestala existovat, znovu obnovila činnost hned po válce, ale roku 1949 byla zrušena definitivně.

ÚMŠ začala na Maťáku provozovat v zimě kluziště, u zmíněného zázemí zřídila bufet a šatnu. Byl to další zdroj příjmů pro bohubilé aktivity ÚMŠ. Např. v lednu 1914 prý čistý příjem za dva týdny provozu činil bezmála tisíc korun. Sortiment zboží do bufetu dodávali mj. i místní mecenáši, podporovatelé ÚMŠ, což patřilo k dobrému tónu vyšší společnosti. Na Maťáku se konaly také různé atrakce, jako závody v rychlo- a krasobruslení („krasojízdě“), karneval, benátský večer aj. A také se tu začal hrát hokej. Zpočátku ovšem bandy-hockey, tedy hokej se zahnutými holemi, s míčkem místo puku a poněkud jinými pravidly.

Po první světové válce začala v prostoru matičního pavilonu svůj provoz docela prosperující restaurace Rybárna. Podle pamětníků prý navazovala na „starou“ restauraci Rybárnu, existující na Východočeské výstavě v roce 1903, a dokonce se prý k její nové úpravě využily opuštěné zbytky původního pavilonu na výstavišti. Podle mého hlubokého přesvědčení to je ale jenom mýtus. Rybárna po druhé světové válce sice přežila matici, ale postupně chátrala a v 60. letech byla zavřena a objekt v havarijním stavu stržen. Po sametové revoluci se ji podařilo podle návrhu architekta Miroslava Petráně mladšího znovu postavit a nová restaurace Na Staré Rybárně si našla zákazníky a patří ke standardním pardubickým podnikům svého druhu.

František Šebek

Radniční zpravodaj – periodický tisk územního samosprávného celku Statutárního města Pardubice se sídlem úřadu Magistrát města, Pernštýnské nám. 1, 530 21 Pardubice, IČO 274046, a VLTAVA LABE MEDIA a.s., region východní Čechy, Kladská 17, 500 03 Hradec Králové, IČ 01440578. Evidenční číslo MK ČR E 11512.

Redakce: Alexandra Tušlová, Ivana Dolanová. Fotografie: Tomáš Kubelka, Michal Komárek, archivy autorů článků. Adresa: Radniční zpravodaj, Magistrát města Pardubice, Pernštýnské náměstí 1, 530 21 Pardubice. Elektronická adresa: alexandra.tuslova@mmp.cz, tel. 466 859 407. Internet: www.pardubice.eu.

V Pardubicích 30. června 2025. Výtisk doručila Česká distribuční a.s. Redakce si vyhrazuje právo redigovat jednotlivé příspěvky, resp. vybírat z obdržených materiálů. Otiskované nebudou anonymní příspěvky, ani texty obsahující urážlivé, vulgární, rasistické nebo jinak hanlivé výrazy. Texty v Diskuzním fóru obsahují osobní názory a postoje jejich autorů. Uzávěrka RZ 9/2025: 21. srpna 2025.

